

Α9. ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

**ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Ψυχική Υγεία και Αγωγή Βρεφών και Νηπίων: Αξιολόγηση,
Έγκαιρη Παρέμβαση και Συμπερίληψη»**

Αιγάλεω/ Βόλος, 2025

Περιεχόμενα

Γενικά	3
1. Επισκόπηση προγράμματος μαθημάτων.....	3
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	5
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	5
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.....	6
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ	11
ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	15
ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	15
ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	20
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	24
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	24
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	25
ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	29
ΕΓΚΑΙΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	36
ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ	40
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	49
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ.....	49
Παιδαγωγικά περιβάλλοντα για την προαγωγή της ευημερίας βρεφών και νηπίων	50
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ	56
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΣΩ ΤΕΧΝΗΣ.....	59
ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.....	68
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	75

Γενικά

Το ΔΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ). Στο Γ' εξάμηνο σπουδών υπάρχει η δυνατότητα επιλογής είτε τεσσάρων (4) μαθημάτων χωρίς την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, είτε δύο (2) μαθημάτων (εκ των τεσσάρων μαθημάτων επιλογής) και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, συνολικά τριάντα (30) πιστωτικών μονάδων (ECTS).

1. Επισκόπηση προγράμματος μαθημάτων

Παρακάτω παρουσιάζεται το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υ: Υποχρεωτικό Ε: Επιλογής	ECTS
101	Γλωσσικές και γνωστικές διεργασίες στη βρεφική και νηπιακή ηλικία	Υ	7.5
102	Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία βρεφών και νηπίων	Υ	7.5
103	Νευροεπιστημονικές προσεγγίσεις στις αναπτυξιακές διαταραχές	Υ	7.5
104	Αισθητηριακές αναπηρίες	Υ	7.5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υ: Υποχρεωτικό Ε: Επιλογής	ECTS
201	Μεθοδολογία έρευνας	Υ	7.5
202	Ψυχική υγεία βρεφών και νηπίων	Υ	7.5
203	Έγκαιρη παρέμβαση	Υ	7.5
204	Συμπεριληπτικές πρακτικές κατά τη βρεφική και νηπιακή ηλικία στον διεθνή χώρο	Υ	7.5

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υ: Υποχρεωτικό Ε: Επιλογής	ECTS*
301	Παιδαγωγικά περιβάλλοντα για την προαγωγή της ευημερίας βρεφών και νηπίων	Ε	7.5
302	Παιδαγωγικές παρεμβάσεις μέσω τέχνης	Ε	7.5
303	Εφαρμογές νέων τεχνολογιών στην αγωγή βρεφών και νηπίων	Ε	7.5
304	Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης και ανιχνευτικού ελέγχου στη βρεφική και νηπιακή ηλικία	Ε	7.5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
305	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		15
	2/4	Ε	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

*Επιλογή 1: 4 επιλεγόμενα μαθήματα

* Επιλογή 2: 2 επιλεγόμενα μαθήματα και Διπλωματική Εργασία.

Τροποποίηση του ως άνω προγράμματος μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων μπορεί να γίνει με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Επίπεδο μαθησιακών αποτελεσμάτων: 7 Στόχοι του μαθήματος Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει μια εις βάθος κατανόηση της γλωσσικής και γνωστικής ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της βρεφικής και της νηπιακής ηλικίας. Οι φοιτητές θα διερευνήσουν την αλληλεπίδραση μεταξύ της γλωσσικής και της γνωστικής ανάπτυξης, εστιάζοντας στα ορόσημα, τους μηχανισμούς και τις επιδράσεις που διαμορφώνουν την ανάπτυξη στην πρώιμη παιδική ηλικία. Το μάθημα θα εμβαθύνει στις ερευνητικές μεθοδολογίες και εμπειρικά ευρήματα που σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο τα μικρά παιδιά αντιλαμβάνονται, επεξεργάζονται και παράγουν τη γλώσσα, αλλά και πώς αυτές οι διαδικασίες αλληλοεπιδρούν με γνωστικές ικανότητες όπως η μνήμη, η αντίληψη, οι εκτελεστικές λειτουργίες, η κοινωνική νόηση ή η μεταγνώση. Μαθησιακά αποτελέσματα Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις

ακόλουθες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες:

Γνώσεις:

Οι φοιτητές θα κατανοήσουν τα κύρια ορόσημα της γλωσσικής ανάπτυξης στη βρεφική και νηπιακή ηλικία, συμπεριλαμβανομένης της φωνολογικής, μορφολογικής, συντακτικής και σημασιολογικής ανάπτυξης.

Θα είναι εξοικειωμένοι με τις κύριες γνωστικές διεργασίες στην πρώιμη παιδική ηλικία, όπως η αντίληψη, η μνήμη, οι εκτελεστικές λειτουργίες, η μεταγνώση, η θεωρία του Νου και η σχέση τους με τη γλωσσική ανάπτυξη.

Θα είναι σε θέση να περιγράφουν και να αξιολογούν κριτικά βασικές θεωρίες και μοντέλα γλωσσικής και γνωστικής ανάπτυξης.

Θα κατανοήσουν τις επιδράσεις του πλαισίου εντός του οποίου μεγαλώνουν τα παιδιά στη γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη.

Θα γνωρίζουν τις σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη της γλώσσας και της νόησης στα μικρά παιδιά.

Δεξιότητες

Οι φοιτητές θα αναπτύξουν την ικανότητα κριτικής ανάλυσης ερευνητικών ευρημάτων και θεωρητικών προσεγγίσεων στον τομέα της γλώσσας και της νόησης στην πρώιμη παιδική ηλικία.

Θα μπορούν να εφαρμόζουν βασικές έννοιες του μαθήματος για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δράσεων/παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της γλωσσικής και γνωστικής ανάπτυξης των παιδιών.

Θα είναι σε θέση να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών για να στηρίξουν θεωρητικά την επαγγελματική τους πράξη.

Ικανότητες

Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να συνθέτουν γνώσεις από διάφορες πηγές (π.χ. ερευνητικά άρθρα, μελέτες περιπτώσεων, θεωρητικά κείμενα) για να σχηματίσουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση της γνωστικής και γλωσσικής ανάπτυξης και του τρόπου με τον οποίο οι γλωσσικές και γνωστικές διεργασίες αλληλοσυνδέονται κατά την πρώιμη παιδική ηλικία. Θα είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά σύνθετες ιδέες σχετικά με τη γλωσσική και γνωστική ανάπτυξη, τόσο σε γραπτή όσο και σε προφορική μορφή, χρησιμοποιώντας την κατάλληλη ακαδημαϊκή ορολογία.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. Λήψη αποφάσεων. Αυτόνομη και ομαδική εργασία. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- ▶ Βασικές έννοιες: Γλώσσα, Νόηση, Ανάπτυξη. Εισαγωγή στη σχέση γλώσσας-νόησης. Βιολογικές και κοινωνικές βάσεις της γλωσσικής και γνωστικής ανάπτυξης.
- ▶ Μέθοδοι για τη μελέτη της γλώσσας και της νόησης παιδιών βρεφικής και νηπιακής ηλικίας.

- ▶ Αντίληψη και προσοχή (Αισθητηριακές και αντιληπτικές ικανότητες στη βρεφική ηλικία, Προγεννητικές και πρώιμες ικανότητες γλωσσικής αντίληψης: γλωσσικοί ήχοι και προσωδία, επίδραση της μητρικής ομιλίας και της πρώιμης έκθεσης στη γλώσσα)
- ▶ Πρώιμη επικοινωνιακή ανάπτυξη (προλεκτική επικοινωνία: βλεμματική επαφή, χειρονομίες, φωνοποιήσεις, φωνολογική ανάπτυξη, επικοινωνιακές λειτουργίες. Ανάδυση πρώτων λέξεων).
- ▶ Εννοιολογική ανάπτυξη (αναπαράσταση της γνώσης, ανάπτυξη εννοιών)
- ▶ Σημασιολογική ανάπτυξη – ανάπτυξη λεξιλογίου (βασικά ορόσημα, λεξιλογική «έκρηξη», ταχεία χαρτογράφηση, υπερεκτάσεις / υποεκτάσεις, παράγοντες που επιδρούν στο λεξιλόγιο)
- ▶ Μορφοσυντακτική ανάπτυξη (Δομή πρώιμων προτάσεων, τηλεγραφική ομιλία, εμπλουτισμός προτάσεων, κατάκτηση μορφολογικών κλίσεων, σφάλματα υπεργενίκευσης...)
- ▶ Προσοχή και μνήμη (ανάπτυξη της προσοχής, από κοινού προσοχή και ο ρόλος της στη μάθηση, βρεφική αμνησία, αναγνώριση vs ανάκληση, ανάπτυξη στρατηγικών)
- ▶ Ανάπτυξη εκτελεστικών λειτουργιών και επίλυση προβλημάτων (εργαζόμενη μνήμη, αναστολή, εναλλαγή/ευελιξία, βασικές διεργασίες επίλυσης προβλημάτων, χρήση εργαλείων, αιτιακός συμπερασμός, αναλογίες)
- ▶ Πρώιμη ανάπτυξη μεταγνωστικών ικανοτήτων (έκδηλη – άδηλη μεταγνώση, μεταγνωστική γνώση, ρύθμιση και μεταγνωστικές εμπειρίες, μεταγνωστικές στρατηγικές).
- ▶ Ανάπτυξη της κοινωνικής νόησης (κατανόηση συναισθημάτων, επιθυμιών, προθέσεων, πεποιθήσεων, Θεωρία του Νου).
- ▶ Σχέσεις γλώσσας – νόησης (αλληλεπιδράσεις μεταξύ γλωσσικής και γνωστικής ανάπτυξης, πρόσφατες έρευνες).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση πλατφόρμας σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (MS Teams, Eclass) και σχετικών εργαλείων εξ αποστάσεως συνεργασίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 x 3 = 39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)	35
	Αναζήτηση βιβλιογραφίας, προετοιμασία εργασίας - παρουσίασης	50
	Γραπτή εξέταση	2,5
	Σύνολο Μαθήματος	187.5

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική 2 ενδιάμεσα κουίζ (30% = 15% * 2) Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Κριτήρια βαθμολόγησης: • Ορθότητα απαντήσεων (100%) Τελική εξέταση (70%) Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (35%) Κριτήρια βαθμολόγησης: • Ορθότητα απαντήσεων (100%) Ερώτηση σύντομης ανάπτυξης (35%) Κριτήρια βαθμολόγησης: • Περιεχόμενο: κατάλληλη επιλογή πληροφοριών, κατάλληλη θεωρητική στήριξη, χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα, κάλυψη ζητούμενου (60%) • Κριτική προσέγγιση: Αξιολόγηση, συνθετική / αναλυτική ικανότητα (40%)
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία στα Ελληνικά:

Ανδρέου, Γ. (2012) *Γλώσσα: Θεωρητική και Μεθοδολογική Προσέγγιση*. Πεδίο.

Hobson P. (2006). *Το λίκνο της σκέψης*. Εκδ. Παπαζήση.

Kail, M. (2019). *Η Κατάκτηση της Γλώσσας*. Gutenberg

Murray, L. (2017). *Η Ψυχολογία των βρεφών*. Εκδ. Παπαζήση.

Παπαηλιού Χρ. (2005). *Η ανάπτυξη της γλώσσας: θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα από την τυπική και αποκλίνουσα γλωσσική συμπεριφορά*. Εκδ.Παπαζήση

Ράλλη, Α. (2019) *Γλωσσική ανάπτυξη: Βρεφική, παιδική και εφηβική ηλικία*. Gutenberg

Siegler, R.S. & Alibali, M.W. (2022). *Η ανάπτυξη της σκέψης των παιδιών*. Gutenberg

Βιβλία στα Αγγλικά:

Berko Gleason, J., & Bernstein Ratner, N. (2023). *The development of language* (10th ed.). Plural Publishing.

Bremner, G. & Wachs, T.D. (2010) *Blackwell Handbook of Infant Development*. Wiley.

Brooks, P.J., & Kempe, V. (2014). *Encyclopedia of Language Development*. Brooks.

Gauvain, M. (2022). *Cognitive Development in Infancy and Childhood*. Cambridge University Press.

Goswami, U. (2011). *The Wiley-Blackwell Handbook of Childhood Cognitive Development* (2nd edition). Wiley-Blackwell.

Hoff, E. (2020). *Language Development*. Cengage.

Houdé, O. & Borst, G. (2022). *The Cambridge Handbook of Cognitive Development*. Cambridge University Press.

Robson, S., Flannery Quinn, S. (2014). *The Routledge International Handbook of Young*

Children's Thinking and Understanding. Routledge.
Spelke, E.S. (2022). *What Babies Know, Volume 1: Core Knowledge and Composition*. Oxford University Press.

- Στο μάθημα θα δοθεί, επίσης, επιπρόσθετη βιβλιογραφία με προτεινόμενα άρθρα για κάθε μαθησιακή ενότητα, καθώς και άλλο υποστηρικτικό υλικό (βίντεο, παρουσιάσεις, κ.ά.)

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ψυχολογία
- Infancy
- Child development
- Cognitive Development
- Developmental Psychology
- Journal of Child Language
- Language Development Research
- Journal of Speech, Language and Hearing Research
- Language, Learning and Development
- Language Acquisition
- Monographs of the Society for Research in Child Development

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(6) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(7) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Επίπεδο μαθησιακών αποτελεσμάτων: 7 Στόχοι του μαθήματος Η Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία εξετάζει τα προβλήματα αυτορρύθμισης και τις συμπεριφορές που δυσχεραίνουν τη λειτουργικότητα των βρεφών και των νηπίων καθώς και τους παράγοντες που ενισχύουν ή αποτρέπουν την εκδήλωσή τους. Το συγκεκριμένο μάθημα πραγματεύεται κεντρικά ζητήματα της Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας, όπως η διάκριση φυσιολογικής-παθολογικής συμπεριφοράς, η ταξινόμηση, η πρώιμη ανίχνευση, η διάγνωση, η συννοσηρότητα και η επιγένεση των νευροαναπτυξιακών διαταραχών. Επιπλέον, εξετάζονται διεξοδικά οι πιο συχνά εμφανιζόμενες νευροαναπτυξιακές διαταραχές στη βρεφική και νηπιακή ηλικία ως προς τα συμπτώματα, την αιτιολογία, την πορεία και την έκβασή τους. Μαθησιακά αποτελέσματα Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες:

Σε επίπεδο **γνώσης** θα είναι σε θέση να ανακαλούν και να περιγράφουν:

- Βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας.
- Παράγοντες που ενισχύουν ή αποτρέπουν την εκδήλωση νευροαναπτυξιακών διαταραχών.
- Χαρακτηριστικά που διακρίνουν τη φυσιολογική από την παθολογική συμπεριφορά.
- Διαδικασίες πρώιμης ανίχνευσης και διάγνωσης των νευροαναπτυξιακών διαταραχών.
- Τα συμπτώματα, την αιτιολογία, την πορεία και την έκβαση νευροαναπτυξιακών διαταραχών που εμφανίζονται συχνά στη βρεφική και νηπιακή ηλικία.
- Χαρακτηριστικά συννοσηρότητας και επιγένεσης των νευροαναπτυξιακών διαταραχών.

Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** θα είναι σε θέση να επεξηγούν και να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με:

- Βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας.
- Παράγοντες που ενισχύουν ή αποτρέπουν την εκδήλωση νευροαναπτυξιακών διαταραχών.
- Χαρακτηριστικά που διακρίνουν τη φυσιολογική από την παθολογική συμπεριφορά.
- Διαδικασίες πρώιμης ανίχνευσης και διάγνωσης των νευροαναπτυξιακών διαταραχών.
- Τα συμπτώματα, την αιτιολογία, την πορεία και την έκβαση νευροαναπτυξιακών διαταραχών που εμφανίζονται συχνά στη βρεφική και νηπιακή ηλικία.
- Χαρακτηριστικά συννοσηρότητας και επιγένεσης των νευροαναπτυξιακών διαταραχών.

Σε επίπεδο **ικανοτήτων** θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν τα ανωτέρω ως ακολούθως:

- Προσδιορισμός των ορίων της τυπικής και μη τυπικής ανάπτυξης, έτσι ώστε να αναγνωρίζονται οι περιπτώσεις βρεφών και νηπίων που πιθανόν να εκδηλώσουν νευροαναπτυξιακές διαταραχές.
- Προσέγγιση με τον ενδεδειγμένο τρόπο των βρεφών και των νηπίων και των γονέων τους, στις περιπτώσεις που η ανάπτυξη δεν ακολουθεί την αναμενόμενη τυπική πορεία.
- Διαχείριση (και περιορισμός) των παραγόντων κινδύνου, οι οποίοι αυξάνουν την πιθανότητα εκδήλωσης των συμπτωμάτων.
- Αποτελεσματική συνεργασία στα πλαίσια διεπιστημονικής ομάδας για τη στήριξη του παιδιού με αναπτυξιακές δυσκολίες και της οικογένειάς του.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(8) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας- Διάκριση φυσιολογικής και παθολογικής συμπεριφοράς- Παράγοντες κινδύνου και προστατευτικοί παράγοντες στην ανάπτυξη
2. Ανίχνευση και διάγνωση- Συστήματα ταξινόμησης των νευροαναπτυξιακών διαταραχών (ΝΑΔ)- Μέθοδοι μελέτης στην Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία βρεφών και νηπίων: Η μελέτη των πληθυσμών υψηλού κινδύνου
3. Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) στη βρεφική και νηπιακή ηλικία
4. Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ) στη βρεφική και νηπιακή ηλικία
5. Διαταραχές Επικοινωνίας και Γλώσσας στη βρεφική και νηπιακή ηλικία
6. Διαταραχές Κινητικού Συντονισμού στη βρεφική και νηπιακή ηλικία
7. Διαταραχές Άγχους (άγχος αποχωρισμού, εκλεκτική αλαλία)
8. Τραυλισμός
9. Νοητική Αναπηρία: Γενετικά σύνδρομα
10. Διαταραχές Πρόσληψης Τροφής στη βρεφική και νηπιακή ηλικία
11. Εναντιωματική Προκλητική Διαταραχή στη νηπιακή ηλικία
12. Κακοποίηση/ Παραμέληση
13. Παιδική προστασία

(9) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Τ.Π.Ε. (προβολή διαφανειών και βίντεο). - Ηλεκτρονική πλατφόρμα σύγχρονης και ασύγχρονης διδασκαλίας. - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr><tr><td>Διαλέξεις (13εβδομάδες/3ώρες ανά εβδομάδα)</td><td>45</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>70</td></tr><tr><td>Ασύγχρονες δραστηριότητες (συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, μελέτη οπτικο-ακουστικού υλικού)</td><td>60</td></tr><tr><td>Ενδιάμεσες δοκιμασίες</td><td>10</td></tr><tr><td>Γραπτή εξέταση</td><td>2.5</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>187.5</td></tr></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις (13εβδομάδες/3ώρες ανά εβδομάδα)	45	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70	Ασύγχρονες δραστηριότητες (συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, μελέτη οπτικο-ακουστικού υλικού)	60	Ενδιάμεσες δοκιμασίες	10	Γραπτή εξέταση	2.5	Σύνολο Μαθήματος	187.5
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>														
Διαλέξεις (13εβδομάδες/3ώρες ανά εβδομάδα)	45														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70														
Ασύγχρονες δραστηριότητες (συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, μελέτη οπτικο-ακουστικού υλικού)	60														
Ενδιάμεσες δοκιμασίες	10														
Γραπτή εξέταση	2.5														
Σύνολο Μαθήματος	187.5														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Συμμετοχή στις δραστηριότητες των διαλέξεων (10%) Κριτήρια βαθμολόγησης: • Διατύπωση αποριών και προβληματισμών. • Αιτιολόγηση και τεκμηρίωση απαντήσεων με βάση το υλικό του μαθήματος. Τρεις (3) ενδιάμεσες δοκιμασίες με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (10% έκαστη → 30% συνολικά)
---	--

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Κριτήρια βαθμολόγησης: • Ορθότητα απαντήσεων Τελική εξέταση (60%) Κριτήρια βαθμολόγησης: • Ορθότητα απαντήσεων
--	--

(10) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία στα Ελληνικά:

- Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2006). *Τραυλισμός*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Μανιαδάκη, Κ. & Κάκουρος, Ε. (2016). *Η διαχείριση της ΔΕΠ-Υ. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σύστημα Διαγνωστικής Ταξινόμησης Ψυχικής Υγείας και Αναπτυξιακών Διαταραχών της Βρεφικής και Νηπιακής Ηλικίας - DC: 0-3 (2014)*, Μετάφραση και Επιστημονική επιμέλεια: Κ. Χατζηνικολάου & Β. Καρβέλη. GEMA.
- Wilmshurst, L. (2021). *Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία*. (Επιμ. Η.Γ. Μπεζεβέγκης & Χ.Φ. Παπαηλιού). Gutenberg.
- Zeanah, C.H. (2023). *Εγχειρίδιο για την ψυχική υγεία των βρεφών και των νηπίων*. (Επιμ. & Πρόλογος Κ. Χατζηνικολάου). Πεδίο.

Βιβλία στα Αγγλικά:

- Gouze, K. R., Hopkins, J., & Lavigne, J. V. (2024). *Early Childhood Psychopathology*. Springer.
- Maniadaki, K. & Kakouros, E. (2018). *The Complete Guide to ADHD: Nature, Diagnosis, and Treatment*. Routledge.
- Papaeliou, C.F. (2024). *Communication in atypical infants and toddlers*. Routledge.

Επιστημονικά περιοδικά

- Child and Adolescent Mental Health
- Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health
- Development and Psychopathology
- European Journal of Mental Health
- Infant Mental Health Journal
- Journal of Abnormal Child Psychology
- Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry
- Journal of Child and Adolescent Mental Health
- Journal of Child Psychology and Psychiatry
- Perspectives in Infant Mental Health

Οπτικο-ακουστικό υλικό

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(11) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ (ΚΟΙΝΟ)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(12) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Επίπεδο μαθησιακών αποτελεσμάτων: 7 Στόχοι του μαθήματος Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση βασικών εννοιών της νευροεπιστήμης και πως οι σύγχρονες μέθοδοί της έχουν οδηγήσει σε ευρήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν στο χώρο της εκπαίδευσης και της ειδικής αγωγής. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα στοχεύει στη λεπτομερή γνώση των νευρο-γνωστικών αιτιών που αποτελούν το υπόστρωμα για την εμφάνιση νευροαναπτυξιακών διαταραχών (ΝΑΔ), ώστε φοιτητές να διευκολυνθούν στο χειρισμό και τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών με ΝΑΔ.. Στο τέλος του μαθήματος αναμένεται πως οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν πως η νευροεπιστήμη έχει συμβάλλει στη διερεύνηση των αιτιών των ΝΑΔ, στη διαμόρφωση και τον έλεγχο θεωριών, στην πρώιμη ανίχνευση παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο

για την εμφάνιση διαταραχών και ως εκ τούτου στην έγκαιρη έναρξη της παρέμβασης. Επίσης, θα αξιολογούν επιστημονικά ευρήματα και θα μετουσιώνουν τη θεωρία σε πράξη.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες:

Γνώσεις:

- να γνωρίζουν βασικές λειτουργίες του εγκεφάλου και τη σχέση τους με τις διαδικασίες της ανάπτυξης και της μάθησης.

Σε επίπεδο γνώσεων:

- να γνωρίζουν βασικές λειτουργίες του εγκεφάλου και τη σχέση τους με τις διαδικασίες της ανάπτυξης και της μάθησης.
- να ξέρουν τις μεθόδους της νευροεπιστημονικής έρευνας
- να γνωρίσουν σύγχρονες μεθόδους πρώιμης ανίχνευσης παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο για την εμφάνιση διαταραχών
- να διακρίνουν τα νευρο-γνωστικά αίτια για την εμφάνιση αναπτυξιακών διαταραχών ή ειδικών μαθησιακών δυσκολιών

Δεξιότητες:

- να αξιοποιούν τις αποκληθείσες γνώσεις στην εκπαιδευτική πρακτική
- να οργανώνουν δραστηριότητες που συντελούν στην ολόπλευρη ανάπτυξη του εκπαιδευόμενου
- να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα μαθησιακά στυλ των παιδιών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή άλλες αναπτυξιακές διαταραχές
- να αξιοποιούν τα νευροεπιστημονικά ευρήματα στη συμβουλευτική γονέων μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Ικανότητες - Στάσεις:

- να είναι σε θέση να συνειδητοποιούν και να αποδέχονται τις δυνατότητες του ανθρώπινου εγκεφάλου
- να αμφισβητούν αναχρονιστικές αντιλήψεις για τους τρόπους εκπαίδευσης και να υιοθετούν σύγχρονες αντιλήψεις και τεχνικές
- να αναγνωρίζουν και να αποδέχονται την ιδιαιτερότητα των εκπαιδευομένων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ομαδική εργασία

(13) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες.

- Οι σύγχρονες νευροαπεικονιστικές και ηλεκτροφυσιολογικές τεχνικές.
- Ο εγκέφαλος και οι λειτουργίες του.
- Νευροαναπτυξιακές διαταραχές
- Προσδιορισμός των μαθησιακών δυσκολιών
- Νευρογνωστικό υπόβαθρο των γλωσσικών διαταραχών
- Νευρογνωστικό υπόβαθρο των διαταραχών του γραπτού λόγου - δυσλεξία
- Νευρογνωστικό υπόβαθρο των διαταραχών του γραπτού λόγου - δυσγραφία
- Νευρογνωστικό υπόβαθρο στις διαταραχές μαθηματικών ικανοτήτων
- Νευρογνωστικό υπόβαθρο στη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής
- Νευρογνωστικό υπόβαθρο στη διαταραχή του αυτιστικού φάσματος
- Ζητήματα συνοσηρότητας των νευροαναπτυξιακών διαταραχών

(14) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση πλατφόρμας σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (MS Teams, Eclass) και σχετικών εργαλείων εξ αποστάσεως συνεργασίας. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="679 969 1023 1032">Δραστηριότητα</th><th data-bbox="1023 969 1355 1032">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="679 1032 1023 1070">Τηλε-Διαλέξεις</td><td data-bbox="1023 1032 1355 1070">13x 3=39</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1070 1023 1108">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td data-bbox="1023 1070 1355 1108">45</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1108 1023 1146">Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)</td><td data-bbox="1023 1108 1355 1146">21</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1146 1023 1184">Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία εργασίας</td><td data-bbox="1023 1146 1355 1184">55</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1184 1023 1223">Ομαδική Εργασία</td><td data-bbox="1023 1184 1355 1223">25</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1223 1023 1261">Παρουσίαση εργασίας</td><td data-bbox="1023 1223 1355 1261">2,5</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1641 1023 1675">Σύνολο Μαθήματος</td><td data-bbox="1023 1641 1355 1675">187,5</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Τηλε-Διαλέξεις	13x 3=39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45	Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)	21	Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία εργασίας	55	Ομαδική Εργασία	25	Παρουσίαση εργασίας	2,5	Σύνολο Μαθήματος	187,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Τηλε-Διαλέξεις	13x 3=39																
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45																
Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)	21																
Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία εργασίας	55																
Ομαδική Εργασία	25																
Παρουσίαση εργασίας	2,5																
Σύνολο Μαθήματος	187,5																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Εργασία, με υποχρεωτική την εκπόνηση και την παρουσίαση (100% της βαθμολογίας) Κριτήρια βαθμολόγησης: • Περιεχόμενο: κατάλληλη επιλογή πληροφοριών, κατάλληλη βιβλιογραφική στήριξη, χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα, κάλυψη ζητούμενου (40%) • Κριτική προσέγγιση: Αξιολόγηση, συνθετική / αναλυτική ικανότητα (25%) • Οργάνωση, δομή και συνοχή παρουσίασης, ορθή																

από τους φοιτητές.	παρουσίαση βιβλιογραφίας (20%) • Γλώσσα: σαφήνεια, χρήση επιστημονικού λόγου, γλωσσική έκφραση (10%) • Υλικό παρουσίασης: κατάλληλη διαμόρφωση διαφανειών, κλπ. (5%)
--------------------	---

(15) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

βλία:

- Βλάχος Φ. (2018). *Εγκέφαλος μάθηση και ειδική αγωγή*. Αθήνα: Gutenberg
- Κωνσταντίνου Μ. & Κοσμίδου Μ.(Επιμ.) (2011). *Νευροψυχολογία των μαθησιακών διαταραχών*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου
- Kolb, B., & Whishaw, I. (2009). *Εγκέφαλος και Συμπεριφορά* (Επιμ & Συντονισμός Ελλην. Έκδοσης Α. Καστελλάκης & Γ. Παναγής). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Γ. & Χ. Πασχαλίδης.
- Σίμος, Π., & Κομίλη, Α. (2003). *Μέθοδοι έρευνας στην ψυχολογία και τη γνωσιακή νευροεπιστήμη*. Αθήνα: Εκδ. Παπαζήση.

- Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και κεφάλαια βιβλίων:

- Βλάχος, Φ. (2010). Νευροεπιστήμη και ειδική αγωγή. Στο Κ. Κορνηλάκη, Μ. Κυπριωτάκη & Γ. Μανωλίτσης (Επιμ.) *Πρώιμη Παρέμβαση: Διεπιστημονική Θεώρηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 45-68.
- Βλάχος, Φ. (2011). Ψυχοβιολογικές προσεγγίσεις των διαταραχών της μάθησης. Στο Μ. Κωνσταντίνου & Μ. Κοσμίδου (Επιμ.) *Νευροψυχολογία μαθησιακών διαταραχών*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε.
- Βλάχος, Φ. (2010). Δυσλεξία: Μια συνθετική προσέγγιση αιτιολογικών θεωριών. *Hellenic Journal of Psychology*, 7, 205-240.
- Βλάχος, Φ., & Ανδρέου, Γ. (2011). Γλωσσική ανάπτυξη στη βρεφική και παιδική ηλικία: Νευροεπιστημονική προσέγγιση και σύγχρονα ηλεκτροφυσιολογικά ευρήματα. Στο Α. Καραπέτσας (Επιμ.) *Σύγχρονα θέματα νευροψυχολογίας* (σελ. 140-170). Βόλος: Εκδόσεις Εργαστηρίου Νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. ISBN 978-960-93-3241-5
- Βλάχος, Φ. & Παπαδημητρίου, Α. (2003). Διερεύνηση των προβλημάτων γραφής σε παιδιά σχολικής ηλικίας. *Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Ψυχολογίας Α.Π.Θ., Τόμος Ε'*, 369-381.
- Βλάχος, Φ. (2013). Η συμβολή των νευροεπιστημών στη διερεύνηση της μαθηματικής σκέψης και των διαταραχών της. *Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ειδικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη. ISBN: 978-960-333-781-2
- Βλάχος, Φ., & Νησιώτου, Ι. (2013). Γονίδια της δυσλεξίας; *Παιδιατρική*, 76, 20-25.
- Βλάχος, Φ. (2008). Προκλητά δυναμικά στη βρεφική και νηπιακή ηλικία: Η συμβολή τους στην ανίχνευση της αναπτυξιακής δυσλεξίας. *Εγκέφαλος*, 45, 160-166.
- Βλάχος, Φ., Καραπέτσας, Α., & Βαϊτσης, Κ. (2004). Η χρήση των οπτικών προκλητών δυναμικών στη διερεύνηση της δυσγραφίας στα παιδιά. *Ψυχολογία*, 11, 229-241.
- Νησιώτου, Ι. & Βλάχος, Φ. (2014). Νευροαναπτυξιακές διαταραχές: Υπάρχει κοινή βιολογική βάση; *Ψυχιατρική παιδιού και εφήβου*, 2, 31-41.
- Papadatou-Pastou, M., Haliou, E., Vlachos, F. (2017). Brain knowledge and the prevalence of nuromyths among prospective teachers in Greece. *Frontiers in Psychology, section Educational Psychology*. 8:804. doi: 10.3389/fpsyg.2017.00804
- Σίμος, Π., Μουζάκη, Α., & Παπανικολάου, Α. (2004). Η λειτουργία της ανάγνωσης και οι διαταραχές της: Η συμβολή των μεθόδων λειτουργικής απεικόνισης του εγκεφάλου. *Hellenic Journal of Psychology*, 1, 56-79.

- Vlachos, F. & Avramidis, E. (2020). The difference between developmental dyslexia and dysgraphia: Recent neurobiological evidence. *International Journal of Neuroscience and Behavioral Science*, 8(1), 1-5.
- Papadopoulou, A-K., Vlachos, F., Papadatou- Pastou., M. (2022). Cerebral lateralization of written language in children at risk for dyslexia and the effects of a phonological intervention. *Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health*, 5(2), 89-97. <https://doi.org/10.26386/obrela.v5i2.228>
- Chalmpé, M. & Vlachos, F. (2025). Are there distinct subtypes of Developmental Dyslexia? *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, 18:1512892. <https://doi.org/10.3389/fnbeh.2024.1512892>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(16) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΪΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΪΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(17) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Στόχοι του μαθήματος Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γενικές γνώσεις σχετικά με την εξέλιξη των βρεφών και νηπίων με αισθητηριακές αναπηρίες ή με αισθητηριακές και πολλαπλές αναπηρίες. Επιπρόσθετος στόχος είναι γνωρίζουν βασικές αρχές και πρακτικές που συμβάλουν στην υγιή και ολόπλευρη ανάπτυξη βρεφών και νηπίων με αισθητηριακές αναπηρίες. Μαθησιακά Αποτελέσματα Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες: Σε επίπεδο γνώσεων θα γνωρίζουν:

- βασικές έννοιες αναφορικά με την αίσθηση της όρασης και της ακοής,
- ενδείξεις/μεθόδους για την αξιολόγηση της ακοής/όρασης
- βασικές πρακτικές για την ανάπτυξη δεξιοτήτων βρεφών και νηπίων με αισθητηριακές αναπηρίες

Σε επίπεδο ικανοτήτων θα:

- χρησιμοποιούν έννοιες διεθνώς αποδεκτές για να προσδιορίσουν τα άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες,
- περιγράφουν τρόπους ανίχνευσης και αξιολόγησης της λειτουργικής ακοής και όρασης κατά τη βρεφική και νηπιακή ηλικία,
- περιγράφουν πρακτικές που συμβάλλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη παιδιών με αισθητηριακές αναπηρίες.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων θα:

- θα συνδέουν την αξιολόγηση με την παρέμβαση
- προτείνουν πρακτικές για τη διαχείριση των ετερογενών αναγκών παιδιών με αισθητηριακές αναπηρίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

(18) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εννοιολογικές προσεγγίσεις σχετικά με την κώφωση/βαρηκοΐα
- Ανίχνευση ακουστικής συμπεριφοράς στη βρεφική και την παιδική ηλικία.
- Επικοινωνία με κωφά/βαρήκοα βρέφη/νήπια μέσα από διαφορετικές γλωσσικές οδούς.
- Η εξέλιξη κωφών/βαρήκων βρεφών και νηπίων σε διαφορετικά περιβάλλοντα
- Η αίσθηση της όρασης. Ενδείξεις για την ύπαρξη προβλημάτων όρασης.
- Αξιολόγηση της οπτικής ικανότητας και της λειτουργικής όρασης. Εκπαιδευτικές και περιβαλλοντικές διαφοροποιήσεις και παρεμβάσεις.
- Η περίπτωση της τυφλοκώφωσης. Αξιολόγηση και παρέμβαση
- Η έννοια της ενεργητικής και παθητικής αφής. Στάσεις του σώματος και κίνηση.
- Απτική αντίληψη. Απτική μνήμη και απτική λογική.
- Συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη στα άτομα με οπτική αναπηρία .
- Μελέτη των επικοινωνιακών επιπέδων κατά Rowland

(19) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Σύγχρονη εξ'αποστάσεως												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	• Παρουσιάσεις power point, βίντεο, διαδίκτυο, • Πλατφόρμες και εφαρμογές για διαλέξεις, ασκήσεις online, ανάρτηση ηλεκτρονικού υλικού, επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table> <tr> <th data-bbox="679 566 1007 629">Δραστηριότητα</th><th data-bbox="1007 566 1353 629">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td data-bbox="679 629 1007 672">Διαλέξεις</td><td data-bbox="1007 629 1353 672">13*3=39</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 672 1007 757">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td data-bbox="1007 672 1353 757">50</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 757 1007 958">Ασύγχρονες δραστηριότητες (π.χ. κουίζ, ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού)</td><td data-bbox="1007 757 1353 958">30</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 958 1007 1043">Προετοιμασία εργασίας-παρουσίαση</td><td data-bbox="1007 958 1353 1043">68,5</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1216 1007 1249">Σύνολο Μαθήματος</td><td data-bbox="1007 1216 1353 1249">187,5</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13*3=39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Ασύγχρονες δραστηριότητες (π.χ. κουίζ, ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού)	30	Προετοιμασία εργασίας-παρουσίαση	68,5	Σύνολο Μαθήματος	187,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13*3=39												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50												
Ασύγχρονες δραστηριότητες (π.χ. κουίζ, ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού)	30												
Προετοιμασία εργασίας-παρουσίαση	68,5												
Σύνολο Μαθήματος	187,5												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: Ομαδική Εργασία												

(20) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

τεινόμενη Βιβλιογραφία:

Νικολαράτζη, Μ. (2023, νέα διευρυμένη έκδοση). Η εκπαίδευση των κωφών/βαρήκων παιδιών: Η ανάγκη για ερευνητικά τεκμηριωμένες και αποτελεσματικές εκπαιδευτικές πρακτικές. Στο Σ. Παντελιάδου & Β. Αργυρόπουλος (Επ.). *Ειδική αγωγή: Από την έρευνα στη διδακτική πράξη* (σσ.225-262). Πεδίο.

Παπαζαφείρη, Μ. & Αργυρόπουλος, Β. (2021). *Παιδιά με σοβαρά προβλήματα όρασης και πολλαπλές αναπηρίες ή τυφλοκώφωση: Η πολυπρισματική θεώρηση της αφής στην εκπαιδευτική αξιολόγηση και παρέμβαση*. Πεδίο.

Αργυρόπουλος, Β. (2023, νέα διευρυμένη έκδοση). Η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία όρασης: Αποτελεσματικές πρακτικές διδασκαλίας. Στο Σ. Παντελιάδου & Β. Αργυρόπουλος (Επ.), *Ειδική Αγωγή: Από την έρευνα στη διδακτική πράξη* (σσ. 263-310). Πεδίο.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Deafness and Education International

Journal of Deaf Studies and Education

British Journal of Visual Impairment

Journal of Visual Impairment and Blindness

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΪΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ : 7

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση σε βάθος και η πρακτική εφαρμογή των βασικών εννοιών που διέπουν την δημιουργία και επιτυχή ολοκλήρωση μιας επιστημονικής εργασίας. Οι φοιτητές/τριες με την ολοκλήρωση των διαλέξεων θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν, επιλέγουν και

χρησιμοποιούν τις διαφορετικές μεθόδους συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, με απώτερο σκοπό την εξαγωγή και ερμηνεία αποτελεσμάτων. Ο τρόπος διεξαγωγής του μαθήματος είναι μέσω διαδικτυακών διαλέξεων, οι οποίες καλύπτουν τόσο το θεωρητικό πλαίσιο όσο και την πρακτική εφαρμογή αυτού.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/τές

σε επίπεδο **γνώσης** θα είναι σε θέση να ανακαλούν και να περιγράφουν:

- τις βασικές έννοιες που ακολουθούνται προκειμένου να διεκπεραιωθεί μια επιστημονική εργασία
- τους διαφορετικούς ερευνητικούς σχεδιασμούς και τις μεθόδους στατιστικής ανάλυσης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων

σε επίπεδο **δεξιότητων** θα είναι σε θέση να επεξηγούν και να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με:

- τα βήματα και τους τρόπους σχεδιασμού της επιστημονικής εργασίας
- την επιλογή του κατάλληλου ερευνητικού εργαλείου συλλογής δεδομένων
- την επιλογή του κατάλληλου εργαλείου και τρόπου χρήσης αναφορικά με την ανάλυση των δεδομένων

σε επίπεδο **ικανοτήτων** θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν τα ανωτέρω ως ακολούθως:

- να συλλέγουν, διαχειρίζονται και επεξεργάζονται τα διαφορετικά είδη συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων
- να κατανοούν, εκτιμούν αλλά και ερμηνεύουν τα αποτελέσματα μιας επιστημονικής εργασίας
- να προάγουν ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική σκέψη μέσα από διαχείριση πληροφοριών και αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την ερευνητική εργασία
- να παράγουν νέες ερευνητικές ιδέες πάνω σε ζητήματα ερευνητικού σχεδιασμού

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στις αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην έρευνα,
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη Εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εννοιολογική οριοθέτηση της έρευνας. Ερευνητική ορολογία. Η φύση και η διαδικασία της έρευνας. - Η Διαδικασία Διεξαγωγής Έρευνας: Χρησιμοποιώντας Ποσοτικές και Ποιοτικές Προσεγγίσεις
2. Διαδικασία αναγνώρισης, επιλογής, οριοθέτησης του ερευνητικού προβλήματος. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας.
3. Προσδιορισμός-Διατύπωση ερευνητικού Σκοπού και Ερευνητικών Ερωτημάτων ή Υποθέσεων - Είδη μεταβλητών. Είδη υποθέσεων.
4. Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας
5. Ερευνητικοί Σχεδιασμοί: Πειραματικοί Σχεδιασμοί - Συσχετιστικοί Σχεδιασμοί - Σχεδιασμοί Δημοσκόπησης - Σχεδιασμοί Μικτών Μεθόδων
6. Ποιοτικές μέθοδοι I: μέθοδοι δειγματοληψίας, προσεγγίσεις/ ερευνητικοί σχεδιασμοί ποιοτικής μεθοδολογίας
7. Ποιοτικές μέθοδοι II: μέσα για τη συλλογή δεδομένων: συνέντευξη, παρατήρηση, ζητήματα φερεγγυότητας κτλ.
8. Ποσοτικές μέθοδοι I: μέθοδοι δειγματοληψίας, προσεγγίσεις/ ερευνητικοί σχεδιασμοί ποσοτικής μεθοδολογίας
9. Ποσοτικές μέθοδοι II: μέσα για τη συλλογή δεδομένων: κλίμακες μέτρησης, ερωτηματολόγιο, παρατήρηση, ζητήματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας κτλ.
10. Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων
11. Συγγραφή και Αξιολόγηση της Έρευνας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Χρήση Τ.Π.Ε. (προβολή διαφανειών και βίντεο). - Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας για διανομή εκπαιδευτικού υλικού και σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες. - Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13*3)	39
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	48
	Αυτοτελής μελέτη	61,5
	Σύνολο Μαθήματος	187,5
	ECTS (25 ώρες φόρτου εργασίας / ECTS)	7.5
	Σύνολο Μαθήματος	187,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	- Ασκήσεις, δραστηριότητες εντός του μαθήματος - Γραπτή τελική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και ανάπτυξης.	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική
--	-------------------------------------

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Airasian, P., Mills, G.E., & Gay, L.R. (2017). Εκπαιδευτική έρευνα - Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι: Ανάλυση και εφαρμογές. Προπομπός.

Babbie, E. (2024). Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα. Κριτική.

Bryman, A. (2014). Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας. Gutenberg.

Christensen, L.B., Burke-Johnson, R., & Turner, L.A. (2024). Η επιστημονική έρευνα: Μέθοδοι, σχεδιασμός και ανάλυση. Παπαζήσης.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison K. (2008). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Μεταίχμιο.

Creswell, J.D., & Creswell, J.W. (2019). Σχεδιασμός έρευνας - Προσεγγίσεις ποιοτικών, ποσοτικών και μεικτών μεθόδων. Προπομπός

Gray, D.E. (2018). Η ερευνητική μεθοδολογία στον πραγματικό κόσμο. Τζιόλας

Mertens, D.M. (2009). Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία. Μεταίχμιο.

Newby, P. (2019). Μέθοδοι έρευνας στην εκπαίδευση. Πεδίο.

Robson, C. (2007). Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Gutenberg.

Shaughnessy, J., Zechmeister B.E., & Zechmeister S. J. (2018). Ερευνητικές μέθοδοι στην ψυχολογία. Gutenberg.

Ζαφειρόπουλος, Κ., (2024). Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία. Κριτική.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(21) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ψυχική Υγεία και Αγωγή στη Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία: Αξιολόγηση, Έγκαιρη Παρέμβαση και Συμπερίληψη		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(22) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα είναι σχεδιασμένο ώστε να προσφέρει μια συνολική και συνοπτική παρουσίαση της ψυχολογικής σκέψης πάνω στο θέμα της βρεφικής και νηπιακής ηλικίας, συνδυάζοντας επιλεκτικά εξειδικευμένα θέματα από τις θεματικές περιοχές της ψυχολογίας της υγείας, της αναπτυξιακής ψυχολογίας, της κλινικής ψυχολογίας και της ψυχοθεραπείας, της ψυχολογίας της προσωπικότητας και της ψυχομετρικής αξιολόγησης. Το περιεχόμενο του μαθήματος χωρίζεται σε τρία μέρη: στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι ορισμοί για την

ψυχική υγεία και η κατανόηση αυτής μέσα από τις μεγάλες σχολές σκέψης της ψυχολογίας (την ψυχοδυναμική/ψυχαναλυτική, την κοινωνικο-γνωστικο-συμπεριφορική και την ανθρωποκεντρική) με την υιοθέτηση της οπτικής της διαβίου προσέγγισης. Το δεύτερο μέρος εστιάζεται στην οργάνωση και παρουσίαση των συστημάτων ταξινόμησης και κατανόησης της ψυχικής υγείας σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, την Αμερικανική Ψυχιατρική Εταιρεία και την Αμερικανική Εταιρεία Παιδιατρικής. Στο τρίτο μέρος παρουσιάζεται η θεωρία και η πρακτική αποτελεσματικών και ερευνητικά τεκμηριωμένων παρεμβάσεων για την προαγωγή της ψυχικής υγείας σε επίπεδο πρόληψης αλλά και θεραπείας / αντιμετώπισης.

Στην επιτυχή ολοκλήρωση των παραδόσεων και των δραστηριοτήτων αξιολόγησης αναμένεται οι φοιτητές/ριες να διαθέτουν τα εξής:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- Να διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις που αφορούν στους ορισμούς και τα ταξινομικά συστήματα της ψυχικής υγείας των βρεφών και των νηπίων
- Να περιγράφουν και να κατανοούν την ψυχική υγεία μέσα από επιστημονική ορολογία
- Να γνωρίζουν βασικά προγράμματα / παρεμβάσεις για την προαγωγή της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων

Σε επίπεδο δεξιοτήτων

- Να μπορούν να συνδέουν ερμηνευτικά πλαίσια της ψυχικής υγείας με συγκεκριμένες ψυχολογικές θεωρίες
- Να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν ένα δενδρόγραμμα αποφάσεων για την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων σε συνθήκες εξάσκησης
- Να μπορούν να προβαίνουν σε συγκρίσεις, με κριτική οπτική, των θεραπευτικών παρεμβάσεων όπως αυτές τους παρατίθενται μέσα από συνοπτικά κείμενα

Σε επίπεδο ικανοτήτων

- Να είναι σε θέση σε πραγματικές συνθήκες, να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις συμπεριφορές των νηπίων και των βρεφών με την οπτική της ψυχικής υγείας.
- Να είναι σε θέση να προβούν σε έναν αριθμό προτάσεων για την προαγωγή και την αποκατάσταση της ψυχικής υγείας
- Να είναι σε θέση να διακρίνουν αν πρόκειται για κάποια επείγουσα συνθήκη απειλής της ψυχικής υγείας ώστε να προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες ανάλογα με το πλαίσιο στο οποίο βρίσκονται.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών
 Λήψη αποφάσεων
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(23) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος οργανώνεται στις εξής 13 ενότητες:

Ορισμός και πλαίσιο

1. Ορισμοί και μοντέλα για την ψυχική υγεία. Η ψυχική υγεία υπό το πρίσμα των μεγάλων σχολών σκέψης στην ψυχολογία
2. Κατανόηση της ψυχικής υγείας στη βρεφική και παιδική ηλικία στην προσέγγιση της δια βίου ανάπτυξης

Αξιολόγηση και διάγνωση

3. Η ψυχική υγεία στη βρεφική ηλικία στα συστήματα ταξινόμησης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρείας και της Αμερικανικής Εταιρείας Παιδιατρικής
4. Η ψυχική υγεία στην νηπιακή ηλικία στα συστήματα ταξινόμησης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρείας και της Αμερικανικής Εταιρείας Παιδιατρικής
5. Αξιολόγηση βασισμένη στις αναφορές ενηλίκων φροντιστών
6. Αξιολόγηση του σχεσιακού πλαισίου των βρεφών και των νηπίων

Σύγχρονες παρεμβάσεις

7. Προσεγγίσεις κλινικής ψυχολογίας στη θεραπεία και πρόληψη της ψυχικής υγείας
8. Τραύμα και αναπτυξιακό τραύμα – το Νευροθυμικό Σχεσιακό Μοντέλο (NARM)
9. Ανατροφή Συναισθηματικής Προσκόλλησης-Attachment Parenting και Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία
10. Ψυχοθεραπεία Παιδιού Γονέα και ο κύκλος της ασφάλειας
11. Ενίσχυση της αυτορρύθμισης, Προσκόλληση και βιοσυμπεριφορική προσκόλληση
12. Αντανακλάσεις στον καθρέπτη και Θεραπεία Αλληλεπίδρασης Γονέα – Παιδιού
13. Ψυχική υγεία και αναδοχή

(24) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία</i>	Χρήση πλατφόρμας σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (MS Teams, Eclass) και σχετικών εργαλείων εξ αποστάσεως συνεργασίας.

με τους φοιτητές		Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/ριες																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS		<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Τηλε-Διαλέξεις</td><td>13x 3=39</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>45</td></tr><tr><td>Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)</td><td>21</td></tr><tr><td>Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία εργασίας</td><td>55</td></tr><tr><td>Ομαδική Εργασία</td><td>25</td></tr><tr><td>Παρουσίαση εργασίας</td><td>2,5</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>187,5</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Τηλε-Διαλέξεις	13x 3=39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45	Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)	21	Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία εργασίας	55	Ομαδική Εργασία	25	Παρουσίαση εργασίας	2,5	Σύνολο Μαθήματος	187,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																		
Τηλε-Διαλέξεις	13x 3=39																		
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45																		
Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.)	21																		
Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία εργασίας	55																		
Ομαδική Εργασία	25																		
Παρουσίαση εργασίας	2,5																		
Σύνολο Μαθήματος	187,5																		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους/ις φοιτητές/ριες.		Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Εργασία, με υποχρεωτική την εκπόνηση και την παρουσίαση (100% της βαθμολογίας) Κριτήρια βαθμολόγησης: - Περιεχόμενο: κατάλληλη επιλογή πληροφοριών, κατάλληλη βιβλιογραφική στήριξη, χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα, κάλυψη ζητούμενου (40%) - Κριτική προσέγγιση: Αξιολόγηση, συνθετική / αναλυτική ικανότητα (25%) - Οργάνωση, δομή και συνοχή παρουσίασης, ορθή παρουσίαση βιβλιογραφίας (20%) - Γλώσσα: σαφήνεια, χρήση επιστημονικού λόγου, γλωσσική έκφραση (10%) - Υλικό παρουσίασης: κατάλληλη διαμόρφωση διαφανειών, κλπ. (5%)																	

(25) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Συνιστώμενο εγχειρίδιο:

Zeana, C. H. Jr. (Επιμ.) (2022). Εγχειρίδιο για την ψυχική υγεία των βρεφών και των νηπίων. (Μετάφραση Χ. Κοκκίνου & Μ. Μπερή). (Επιστημονική Επιμέλεια Κ. Χατζηνικολάου). Πεδίο. (το πρωτότυπο εκδόθηκε το 2019).

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Bagner, D.M., Rodríguez, G.M., Blake, C.A. et al. Assessment of Behavioral and Emotional Problems in Infancy: A Systematic Review. Clinical Child and Family Psychology Review 15, 113–128 (2012). <https://doi.org/10.1007/s10567-012-0110-2>

- Bernard, K., Dozier, M., Bick, J., Lewis-Morrarty, E., Lindhiem, O., & Carlson, E. (2012). Enhancing attachment organization among maltreated children: Results of a randomized clinical trial. *Child development*, 83(2), 623-636. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2011.01712.x>
- Briggs-Gowan, M. J., & Carter, A. S. (2008). Social-emotional screening status in early childhood predicts elementary school outcomes. *Pediatrics*, 121(5), 957-962. <https://doi.org/10.1542/peds.2007-1948>
- Callahan, C. L., & Eyberg, S. M. (2010). Relations Between Parenting Behavior and SES in a Clinical Sample: Validity of SES Measures. *Child & Family Behavior Therapy*, 32(2), 125-138. <https://doi.org/10.1080/07317101003776456>
- Dozier, M., Lindhiem, O., Lewis, E., Bick, J., Bernard, K., & Peloso, E. (2009). Effects of a foster parent training program on young children's attachment behaviors: Preliminary evidence from a randomized clinical trial. *Child & Adolescent Social Work Journal : C & A*, 26(4), 321-332. <https://doi.org/10.1007/s10560-009-0165-1>
- Ducker, K. (1997). The Classification of Child and Adolescent Mental Diagnoses in Primary Care; Diagnostic and Statistical Manual for Primary Care (DSM-PC) Child and Adolescent Version. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, 18(3), 207-208.
- Egger, H. L., & Emde, R. N. (2011). Developmentally sensitive diagnostic criteria for mental health disorders in early childhood: The diagnostic and statistical manual of mental disorders—IV, the research diagnostic criteria—preschool age, and the Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood—Revised. *American Psychologist*, 66(2), 95-106. <https://doi.org/10.1037/a0021026>
- Eyberg, S. M., Nelson, M. M., & Boggs, S. R. (2008). Evidence-based psychosocial treatments for children and adolescents with disruptive behavior. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 37(1), 215-237. <https://doi.org/10.1080/15374410701820117>
- Galéra, C., Côté, S. M., Bouvard, M. P., Pingault, J. B., Melchior, M., Michel, G., Boivin, M., & Tremblay, R. E. (2011). Early risk factors for hyperactivity-impulsivity and inattention trajectories from age 17 months to 8 years. *Archives of General Psychiatry*, 68(12), 1267-1275. <https://doi.org/10.1001/archgenpsychiatry.2011.138>
- Goldberg, D. Psychopathology and classification in psychiatry. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 50, 1-5 (2015). <https://doi.org/10.1007/s00127-014-0924-y>
- Hoffman, K. T., Marvin, R. S., Cooper, G., & Powell, B. (2006). Changing toddlers' and preschoolers' attachment classifications: The circle of security intervention. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 74(6), 1017-1026. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.74.6.1017>
- Johnson, C.L., Gross, M.A., Jorm, A.F., & Hart, L. M. (2023). Mental Health Literacy for Supporting Children: A Systematic Review of Teacher and Parent/Carer Knowledge and Recognition of Mental Health Problems in Childhood. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 26(2), 569-591. <https://doi.org/10.1007/s10567-023-00426-7>
- Juffer, F., Bakermans-Kranenburg, M. J., & van IJzendoorn, M. H. (2017). Pairing attachment theory and social learning theory in video-feedback intervention to promote positive parenting. *Current Opinion in Psychology*, 15, 189-194. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.03.012>
- Kai von Klitzing, M. D. Diagnosing Babies? Diagnosing Disorders in Babies? Some thoughts on the ZERO TO THREE TASK FORCE. *Perspectives in Infant Mental Health*, 6. https://perspectives.waimh.org/wp-content/uploads/sites/9/2017/12/2017_3-

- Keren, M. (2024). Infancy and Early Childhood Mental Health Assessment: Overview. In: Osofsky, J.D., Fitzgerald, H.E., Keren, M., Puura, K. (eds) WAIMH Handbook of Infant and Early Childhood Mental Health. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-48631-9_10
- Lavigne, J. V., Arend, R., Rosenbaum, D., Binns, H. J., Christoffel, K. K., & Gibbons, R. D. (1998). Psychiatric disorders with onset in the preschool years: I. Stability of diagnoses. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 37(12), 1246–1254. <https://doi.org/10.1097/00004583-199812000-00007>
- Lieberman, A. F. (1992). Infant-parent psychotherapy with toddlers. *Development and Psychopathology*, 4(4), 559-574. <https://doi.org/10.1017/S0954579400004879>
- Mental health atlas 2020. (2021). World Health Organization. http://books.google.ie/books?id=D3hyEAAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=mental+health+atlas&hl=&cd=2&source=gbp_api
- N'zi, A. M., Stevens, M. L., & Eyberg, S. M. (2016). Child directed interaction training for young children in kinship care: A pilot study. *Child Abuse & Neglect*, 55, 81-91. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2016.03.001>
- Oh, E., & Bayer, J. K. (2014). Parents' help-seeking processes for early childhood mental health problems. *Child and Adolescent Mental Health*, 20(3), 149–154. <https://doi.org/10.1111/camh.12081>
- Organization, W. H. (2024). Clinical descriptions and diagnostic requirements for ICD-11 mental, behavioural and neurodevelopmental disorders. World Health Organization. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/375767/9789240077263-eng.pdf?sequence=1>
- Reardon, T., Harvey, K., Baranowska, M., O'Brien, D., Smith, L., & Creswell, C. (2017). What do parents perceive are the barriers and facilitators to accessing psychological treatment for mental health problems in children and adolescents? A systematic review of qualitative and quantitative studies. *European child & adolescent psychiatry*, 26(6), 623–647. <https://doi.org/10.1007/s00787-016-0930-6>
- Speranza, A. M., Malberg, N., & Steele, M. (2018). Mental health and developmental disorders in infancy and early childhood: The PDM-2. *Psychoanalytic Psychology*, 35(3), 328–338. <https://doi.org/10.1037/pap0000192>
- Spiker, D. A., & Hammer, J. H. (2019). Mental health literacy as theory: Current challenges and future directions. *Journal of Mental Health*, 28(3), 238–242. <https://doi.org/10.1080/09638237.2018.1437613>
- Szaniecki, E., & Barnes, J. (2016). Measurement issues: Measures of infant mental health. *Child and Adolescent Mental Health*, 21(1), 64-74. <https://doi.org/10.1111/camh.12105>
- Wolraich, M. (1997). Diagnostic and Statistical Manual for Primary Care (DSM-PC) Child and Adolescent Version: Design, intent, and hopes for the Future. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, 18(3), 171-172. <https://doi.org/10.1097/00004703-199706000-00006>
- Zeanah, P. D., Stafford, B. S., Nagle, G. A., & Rice, T. (2005). Addressing Social-Emotional Development and Infant Mental Health in Early Childhood Systems. Building State Early Childhood Comprehensive Systems Series, Number 12. UCLA Center for Healthier Children, Families and Communities. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED496853.pdf>

ZERO TO THREE (2016). DC:0-5™: Diagnostic classification of mental health and developmental disorders of infancy and early childhood. Washington, DC: Author.
<https://www.zerotothree.org/our-work/learn-professional-development/dc0-5-manual-and-training/>

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Child and Adolescent Mental Health
Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health
Clinical Child and Family Psychology Review
European Journal of Mental Health
Evidence-Based Practice in Child and Adolescent Mental Health
Infant Mental Health Journal
International Perspectives on Child and Adolescent Mental Health
Journal of Child and Adolescent Mental Health
Journal of Indian Association for Child and Adolescent Mental Health
Perspectives in Infant Mental Health

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(26) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ (ΚΟΙΝΟ)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΓΚΑΙΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(27) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Στόχοι του μαθήματος Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες το ρόλο της έγκαιρης παρέμβασης για την εξέλιξη βρεφών και νηπίων και την υποστήριξη των οικογενειών τους.
Μαθησιακά αποτελέσματα Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες: .
Σε επίπεδο γνώσεων θα γνωρίζουν: - την έννοια της έγκαιρης παρέμβασης και τα διαφορετικά μοντέλα έγκαιρης παρέμβασης - το ρόλο της έγκαιρης παρέμβασης για τα βρέφη, τα νήπια και τις οικογένειες τους, - την αναγκαιότητα της έγκαιρης ανίχνευσης και αξιολόγησης στην έγκαιρη παρέμβασης

- το ρόλο τη διεπιστημονικότητας στην έγκαιρη παρέμβαση
- τις ενδείξεις για εξουθένωση στο πλαίσιο της έγκαιρης παρέμβασης και την ανάγκη διαχείρισης
- το ρόλος της έγκαιρης παρέμβασης στη μετάβαση σε εκπαιδευτικά πλαίσια

Σε επίπεδο ικανοτήτων θα

- εντοπίζουν τις ανάγκες διαφορετικών πληθυσμών στο πλαίσιο της έγκαιρης παρέμβασης
- περιγράφουν τρόπους ανίχνευσης συμπεριφορών και ενδείξεων που θέτουν προβληματισμούς και αναδεικνύουν την ανάγκη έγκαιρης παρέμβασης
- περιγράφει το ρόλο διαφορετικών ειδικοτήτων και των γονέων στα προγράμματα έγκαιρης παρέμβασης
- περιγράφουν τρόπους μετάβασης και συνεργασίας προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης με εκπαιδευτικά πλαίσια

Σε επίπεδο δεξιοτήτων θα:

- προτείνουν συνεργατικά προγράμματα έγκαιρης παρέμβασης που συμπεριλαμβάνουν οικογένειες και διαφορετικές ειδικότητες
- συνδέουν αποτελέσματα ανίχνευση ή αξιολόγησης με πιθανές πρακτικές στο πλαίσιο της έγκαιρης παρέμβασης
- αναλύουν προγράμματα έγκαιρης παρέμβασης
- εντοπίζουν ενδείξεις εξουθένωσης στο πλαίσιο της έγκαιρης παρέμβασης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

(28) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εννοιολογική προσέγγιση της έγκαιρης παρέμβασης. Ο ρόλος της έγκαιρης παρέμβασης για τα βρέφη, τα νήπια και τις οικογένειές τους.
- Έγκαιρης ανίχνευση και ενδείξεις για έγκαιρη παρέμβαση
- Βασικές αρχές μοντέλων έγκαιρης παρέμβασης με έμφαση στην οικογενειοκεντρική έγκαιρη παρέμβαση.
- Διεπιστημονικότητα και έγκαιρη παρέμβαση.
- Εξουθένωση γονέων και επαγγελματιών και έγκαιρη παρέμβαση
- Παρουσίαση προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης. Μελέτη περιπτώσεων.

- Έγκαιρη παρέμβαση και μετάβαση.

(29) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Σύγχρονη ξ'αποστάσεως														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	• Παρουσιάσεις power point και video • Μελέτη διαδκτυακών σελίδων με προγράμματα και υπηρεσίες έγκαιρης παρέμβασης • Πλατφόρμες: Ασκήσεις σε πλατφόρμες κατά τη διάρκεια των διαλέξεων, ανάρτηση υλικού, ανακοινώσεις και επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table> <tr> <th data-bbox="679 745 1002 808">Δραστηριότητα</th><th data-bbox="1002 745 1355 808">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td data-bbox="679 808 1002 875">Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία</td><td data-bbox="1002 808 1355 875">13*3=39</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 875 1002 943">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td data-bbox="1002 875 1355 943">50</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 943 1002 1010">Ασύγχρονες δραστηριότητες (πχ.κουίζ, ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού)</td><td data-bbox="1002 943 1355 1010">30</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1010 1002 1077">Προετοιμασία και παρουσίαση εργασίας</td><td data-bbox="1002 1010 1355 1077">68,5</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1077 1002 1144"></td><td data-bbox="1002 1077 1355 1144">187.5</td></tr> <tr> <td data-bbox="679 1144 1002 1211">Σύνολο Μαθήματος</td><td data-bbox="1002 1144 1355 1211"></td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	13*3=39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Ασύγχρονες δραστηριότητες (πχ.κουίζ, ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού)	30	Προετοιμασία και παρουσίαση εργασίας	68,5		187.5	Σύνολο Μαθήματος	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	13*3=39														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50														
Ασύγχρονες δραστηριότητες (πχ.κουίζ, ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού)	30														
Προετοιμασία και παρουσίαση εργασίας	68,5														
	187.5														
Σύνολο Μαθήματος															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: Ομαδική εργασία														

--	--

(30) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

τεινόμενη Βιβλιογραφία:

Παπαζαφείρη, Μ. & Αργυρόπουλος, Β. (2021). Έγκαιρη εκπαιδευτική παρέμβαση. Στο Μ. Παπαζαφείρη & Β. Αργυρόπουλος (Επιμ.) *Παιδιά με σοβαρά προβλήματα όρασης και πολλαπλές αναπηρίες ή τυφλοκώφωση: Η πολυπρισματική θεώρηση της αφής στην εκπαιδευτική αξιολόγηση και παρέμβαση* (σελ. 167- 178). Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Lane, J., Lonnemann, G., Matthews, K., Fosnaught, R. & Lynch, K. (2024). Evaluating a rapid coaching intervention delivered remotely to families. *Journal of Early Intervention*, 1-19

Moeller M. P., Carr G., Seaver L., Stredler-Brown A., Holzinger D. (2013). Best practices in family-centered early intervention for children who are deaf or hard of hearing: An international consensus statement. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 18, 429–445

Wicks, R., Paynter, J., Adams, D. (2021). *Exploring the predictors of family outcomes of early intervention for children on the autistic spectrum: An Australian cohort study. Journal of Early Intervention*, 43, 3-23.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Journal of Early Intervention

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(31) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΪΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		3	7.5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(32) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα είναι σχεδιασμένο για να υποστηρίξει τους φοιτητές/τριες να αναπτύξουν ένα εύρος γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με την εφαρμογή τεκμηριωμένων συμπεριληπτικών πρακτικών, που εφαρμόζονται σε περιβάλλοντα προσχολικής αγωγής και φροντίδας.

Παράλληλα, τα σεμιναριακά μαθήματα έχουν στόχο να υποστηρίξουν τους φοιτητές στην

επεξεργασία διαστάσεων όπως, συστήματα αξιολόγησης της ποιότητας συμπεριληπτικών πρακτικών, και μοντέλα διεπιστημονικής συνεργασίας που απαιτούνται για την εφαρμογή συμπεριληπτικών πρακτικών κατά τη βρεφική και νηπιακή ηλικία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια θα:

Σε επίπεδο **γνώσης** θα είναι σε θέση να: :

- Κατανοεί, περιγράφει και να αναλύει βασικές έννοιες, προσεγγίσεις και πρακτικές σχετικά με τη συμπερίληψη στην προσχολική αγωγή.
- Κατανοεί βασικά ερευνητικά δεδομένα που σχετίζονται με την εφαρμογή συμπεριληπτικών πρακτικών σε διαφορετικά περιβάλλοντα προσχολικής αγωγής και φροντίδας.

Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τεκμηριωμένες συμπεριληπτικές πρακτικές και να σχεδιάζει προγράμματα για την εφαρμογή τους σε ένα εύρος περιβαλλόντων προσχολικής αγωγής και φροντίδας.
- Αναλύει κεντρικά ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή συμπεριληπτικών προγραμμάτων, και να αναπτύσσει κριτική σκέψη γύρω από τους παράγοντες που συνδέονται με την αποτελεσματική υλοποίησή τους.
- Εφαρμόζει μια συνεργατική προσέγγιση για την εφαρμογή συμπεριληπτικών πρακτικών.

Σε επίπεδο **ικανοτήτων** θα είναι σε θέση να:

- Πραγματοποιεί συνδέσεις ανάμεσα σε νέες γνώσεις σχετικά με διεθνείς πρακτικές και τις βιωματικές του/της εμπειρίες που σχετίζονται με ποικίλες διαστάσεις της συμπερίληψης.
- Επεξεργάζεται και να ερμηνεύει το περιεχόμενο και αποτελέσματα ερευνών σχετικά με την εφαρμογή συμπεριληπτικών προγραμμάτων στη βρεφική και νηπιακή ηλικία.
- Συμμετέχει σε διαδικασίες ομαδικής εργασίας και συνεργατικής επίλυσης προβλημάτων.

Διδακτικές Μέθοδοι

Το μάθημα θα παρέχει πολλές ευκαιρίες για αλληλεπίδραση μεταξύ των φοιτητών μέσα από συζήτηση σε μεγάλες και μικρές ομάδες, (whole-group and small-group discussion), επίλυση προβλημάτων (collaborative problem solving), δραστηριότητες σε μικρές ομάδες, (small-group activities), και ανάπτυξη ατομικών και ομαδικών project.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Συνεργατική επίλυση προβλημάτων	

(33) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Προτεινόμενες ενότητες

- Η συμπερίληψη στη βρεφική και νηπιακή ηλικία: Επισκόπηση μαθήματος.
- Διεθνείς έννοιες, πλαίσια, και ζητήματα.

- Πώς χτίζεται μια συμπεριληπτική προσχολική κοινότητα?
- Συμπεριληπτικές πρακτικές (Μέρος Α): (Παραδείγματα και εφαρμογή στις καθημερινές δραστηριότητες και ρουτίνες).
- Συμπεριληπτικές πρακτικές (Μέρος Β): (Παραδείγματα και εφαρμογή στις καθημερινές δραστηριότητες και ρουτίνες).
- Συμπεριληπτικές πρακτικές (Μέρος Γ): (Παραδείγματα και εφαρμογή στις καθημερινές δραστηριότητες και ρουτίνες).
- Πώς γνωρίζουμε τί εφαρμόζουμε? Αξιολόγηση της ποιότητας συμπεριληπτικών πρακτικών.
- Συνεργασία οικογένειας-παιδαγωγικού-εκπαιδευτικού πλαισίου: Πρακτικές και ζητήματα.
- Παρουσίαση Ομαδικών Project. ΜΕΡΟΣ Α
- Παρουσίαση Ομαδικών Project. ΜΕΡΟΣ Β
- Συνεργατικές πρακτικές: Πώς εφαρμόζονται στην καθημερινή πρακτική?
- Από τον σχεδιασμό στην εφαρμογή: Ζητήματα υλοποίησης συμπεριληπτικών πρακτικών.
- Προς ένα πλαίσιο συμπερίληψης για όλα τα παιδιά: Συμπεράσματα και μελλοντικοί στόχοι.

(34) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως διδασκαλίες												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Χρήση power point, βίντεο - Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας για διανομή εκπαιδευτικού υλικού και σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες. - Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες.												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις/Σεμινάρια</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού</td><td>80</td></tr><tr><td>Προετοιμασία και εκπόνηση ατομικής εργασίας</td><td>50</td></tr><tr><td>Προετοιμασία και εκπόνηση ομαδικής εργασίας</td><td>56</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>225</td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις/Σεμινάρια	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού	80	Προετοιμασία και εκπόνηση ατομικής εργασίας	50	Προετοιμασία και εκπόνηση ομαδικής εργασίας	56	Σύνολο Μαθήματος	225
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις/Σεμινάρια	39												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού	80												
Προετοιμασία και εκπόνηση ατομικής εργασίας	50												
Προετοιμασία και εκπόνηση ομαδικής εργασίας	56												
Σύνολο Μαθήματος	225												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Προφορική ομαδική εργασία στη μέση του εξαμήνου - Γραπτή ατομική εργασία στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική												

(35) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

Ενταξιακές Προσεγγίσεις στην Προσχολική Εκπαίδευση. Ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Εκπαιδευτικής Πρακτικής». Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή. Επιστημονική επιμέλεια: Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου, (2024) Αθήνα, Εκδόσεις Πεδίο.

Οδηγός εκπαιδευτικού για την ευαισθητοποίηση σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας και την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο. Γελαστοπούλου, Μ., Καλογρίδη Β., Παπαμιχαλοπούλου Στέλιος Βγαγκές, Σ., Τσαφταρίδης, Ν, (2020). Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Sandall, S. R., Gauvreau A.N., Joseph, G. E, and Schwartz, I. S. (2024). *Building blocks*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes.

Division for Early Childhood (DEC). (2014). DEC recommended practices. Retrieved from <http://www.dec-sped.org/recommendedpractices>

Barton, E. E. et Smith, B. J. (2015). *The preschool inclusion tool box. How to build and lead a high-quality program*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Publishing Co.

- Προτεινόμενη αρθρογραφία/Επιπρόσθετη Βιβλιογραφία

Barton, E. E., & Smith, B. J. (2015). Advancing high-quality preschool inclusion: A discussion and recommendations for the field. *Topics in Early Childhood Special Education*, 35(2), 69-78.

Barton, E. E., & Smith, B. J. (2015). Brief Summary: Fact Sheet of Research on Preschool Inclusion
http://www.pyramidplus.org/sites/default/files/Inclusion%20Fact%20Sheet%202014_0.pdf

Bricker, D. (2020). A proposed framework for enhancing collaboration in early intervention/early childhood special education. *Topics in Early Childhood Special Education*, 1-13. <https://doi.org/10.1177/0271121419890683>

Catlett C. & Soukakou E.P. (2019). Assessing opportunities to support each child: 12 key practices for quality inclusion. *Young Children*, 74(3), 34-43.

Department for Education and Department of Health (2015) Special educational needs and disability code of practice: 0 to 25 years. Available at:
<https://www.gov.uk/government/publications/send-code-of-practice-0-to-25>.

DEC/NAEYC. (2009). Early childhood inclusion: A joint position statement of the Division for Early Childhood (DEC) and the National Association for the Education of Young Children (NAEYC). Chapel Hill: The University of North Carolina, FPG Child Development Institute.
http://npdci.fpg.unc.edu/resources/articles/Early_Childhood_Inclusion

European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2017. Inclusive Early Childhood Education: Literature Review. (F. Bellour, P. Bartolo and M. Kyriazopoulou, eds.). Odense, Denmark

Fukkink, R. G. et van Verseveld, M. (2020). Inclusive early childhood education and care: a

longitudinal study into the growth of interprofessional collaboration.

Gunning, C., Breathnach, Ó., Holloway, J., McTiernan, A., & Malone, B. (2019). A systematic review of peer-mediated interventions for preschool children with autism spectrum disorder in inclusive settings. *Review Journal of Autism and Developmental Disorders*, 6(1), 40-62.

Guralnick, M. J. (2023). A framework for the design of inclusive community-based early childhood intervention programs. *Infants & Young Children*, 36(4), 270-284.

Guralnick, M. J., & Bruder, M. B. (2016). Early Childhood Inclusion in the United States: Goals, Current Status and Future directions. *Infants & Young Children*, 29(3), 166-177.

Harms, T., Clifford, R. M., & Cryer, D. (2014). Early Childhood Environment Rating Scale, third edition (ECERS-3). New York, NY: Teachers College Press.

Hemmeter, M. L., Ostrosky, M., & Fox, L. (Eds.) (2020). *Unpacking the Pyramid Model: A Practical Guide for Preschool Teachers*. Brookes Publishing.

Hwang, Yoon-Suk & Evans, David (2011) Attitudes towards inclusion: gaps between belief and practice. *International Journal of Special Education*, 26(1), pp. 136-146.

Jimenez, B. A., & Kamei, A. (2015). Embedded instruction: An evaluation of evidence to inform inclusive practice. *Inclusion*, 3(3), 132-144.

Love, H. R., & Horn, E. (2021). Definition, context, quality: Current issues in research examining high-quality inclusive education. *Topics in Early Childhood Special Education*, 40(4), 204-216.

Nordstrum, L. E., LeMahieu, P. G., & Berrena, E. (2017). Implementation Science: Understanding and finding solutions to variation in program implementation. *Quality Assurance in Education*, 25(1), 58-73. <https://doi.org/10.1108/QAE-12-2016-0080>

Ok, M. W., Rao, K., Bryant, B. R., & McDougall, D. (2017). Universal design for learning in pre-k to grade 12 classrooms: A systematic review of research. *Exceptionality*, 25(2), 116-138.

Odom, S.L., Buysse, V., & Soukakou E. (2011). Inclusion for young children with disabilities: A quarter century of research perspectives. *Journal of Early Intervention*, 33, 344-356.

Rakap, S., & Parlak-Rakap, A. (2011). Effectiveness of embedded instruction in early

childhood special education: A literature review. *European Early Childhood Education Research Journal*, 19(1), 79-96

Recchia, Susan, and Yoon-Joo Lee (2012). *Inclusion in the early childhood classroom: What makes a difference?* Teachers College Press.

Rush, D. D., & Shelden, M. L. L. (2011). *The Early Childhood Coaching Handbook*. Brookes Publishing Company. PO Box 10624, Baltimore, MD 21285.

Research Synthesis Points on Practices That Support Inclusion

http://npdci.fpg.unc.edu/sites/npdci.fpg.unc.edu/files/resources/NPDCI-ResearchSynthesisPointsInclusivePractices-2011_0.pdf

Sandall, S. R., Schwartz, I. S., & Gauvreau, A. (2016). Using modifications and accommodations to enhance learning of young children with disabilities: Little changes that yield big impacts. In *Handbook of early childhood special education* (pp. 349-361). Springer, Cham.

Snyder, P., Hemmeter, M. L., McLean, M., Sandall, S., McLaughlin, T., & Algina, J. (2018). Effects of professional development on preschool teachers' use of embedded instruction practices. *Exceptional Children*, 84(2), 213-232.

Slot, P. (2018). Structural characteristics and process quality in early childhood education and care: A literature review. *OECD Education Working Papers No. 176*. doi.org/10.1787/edaf3793-en

Soukakou, E.P. (2016). *The Inclusive Classroom Profile (ICP™) Manual, Research Edition*. Baltimore, MD: Brookes Publishing.

Soukakou, E. P., Winton, P. J., West, T. A., Sideris, J. H., & Rucker, L. M. (2015). Measuring the quality of inclusive practices: Findings from the Inclusive Classroom Profile pilot. *Journal of Early Intervention*, 36, 223-240.

Soucacou, E P., & Sylva, K. (2010). Developing observation instruments and arriving at inter-rater reliability for a range of contexts and raters: The early childhood environment rating scales. In G. Walford, E. Tucker & M. Viswanathan (Eds.). *The sage handbook of measurement*. London: Sage.

Soukakou, E., Evangelou, M., & Holbrooke, B. (2018) Inclusive Classroom Profile: a pilot study of its use as a professional development tool, *International Journal of Inclusive Education*, 22:10, 1124-1135.

Soukakou E. P. (2012). Measuring quality in inclusive preschool classrooms: Development and validation of the Inclusive Classroom Profile (ICP). *Early Childhood Research Quarterly*, 27(3), 478-488.

Warren Warren, J., Soukakou, E. P., Forster, J., Ng, L. T., & Nteropoulou-Nterou, E. (2021). Small Steps: The Inclusion of Young Children with Disabilities in Australia, Greece, and Malaysia. *Australasian Journal of Special and Inclusive Education*, 45(2), 164-177.

Winton, P., Snyder, P., & Goffin, S. (2016). Beyond the status quo: Rethinking professional development for early childhood teachers. In L. Couse & S. Recchia (Eds.), *Handbook of early childhood teacher education* (pp. 54-68). New York, NY: Routledge.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(36) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ			
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(37) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Επίπεδο Μαθησιακών Αποτελεσμάτων: 7 Σκοπός του μαθήματος Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η διερεύνηση των διαστάσεων της ευημερίας στη βρεφική και νηπιακή ηλικία και οι τρόποι προαγωγής της σε παιδαγωγικά περιβάλλοντα. Ο/η φοιτητής/τρια μέσα από τη μελέτη και την κατανόηση των παραγόντων ρίσκου και ανθεκτικότητας της ευημερίας του παιδιού, την υποστήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής και την καλλιέργεια των αρχών της συμπερίληψης και της ισότητας, θα προετοιμαστεί για να σχεδιάζει, να εφαρμόζει και να αξιολογεί προγράμματα για την προαγωγή της ευημερίας σε παιδαγωγικά περιβάλλοντα βρεφών

και νηπίων.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια:

Σε επίπεδο **γνώσης** θα είναι σε θέση να διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις και να τις συνδυάζει κριτικά, σχετικά με:

- Τις διαφορετικές προσεγγίσεις για την ευημερία του παιδιού και του τρόπου εφαρμογής τους σε δομές αγωγής, φροντίδας και εκπαίδευσης.
- Τους παράγοντες ρίσκου και ανθεκτικότητας που επηρεάζουν την ευημερία των βρεφών και των νηπίων.
- Τον ρόλο των κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων ζωής για την ευημερία του παιδιού.
- Τα θεωρητικά μοντέλα και τις παιδαγωγικές πρακτικές για την ευημερία του παιδιού.

Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** θα είναι σε θέση να κατέχει εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και ενσωμάτωσης γνώσεων από διαφορετικά πεδία, σχετικά με:

- Την εφαρμογή και προσαρμογή παιδαγωγικών προγραμμάτων που προάγουν την ευημερία του παιδιού λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του.
- Την ανάπτυξη στρατηγικών για την προαγωγή κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων στα μικρά παιδιά, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης του στρες και της οικοδόμησης υγιών διαπροσωπικών σχέσεων.
- Την χρήση κατάλληλων εργαλείων για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της ευημερίας του παιδιού σε παιδαγωγικά περιβάλλοντα.
- Την αποτελεσματική συνεργασία με την οικογένεια για τη διασφάλιση της επιτυχούς εφαρμογής των προγραμμάτων προαγωγής της ευημερίας.

Σε επίπεδο **ικανοτήτων** θα είναι σε θέση να διαχειρίζεται και να μετασχηματίζει παιδαγωγικά περιβάλλοντα και να συνεισφέρει με τις επαγγελματικές του/της γνώσεις, σχετικά με:

- Την υποστήριξη της ευημερίας των παιδιών ως κεντρική συνιστώσα στην αγωγή, φροντίδα και εκπαίδευση στην προσχολική ηλικία.
- Την ευαισθητοποίηση των παιδαγωγών/εκπαιδευτικών και της οικογένειας για την ευημερία του παιδιού.
- Την δημιουργία και διατήρηση υποστηρικτικών μαθησιακών περιβαλλόντων που σέβονται και προάγουν την ευημερία και τα δικαιώματα του παιδιού.
- Την προώθηση στρατηγικών για την καλλιέργεια της ανθεκτικότητας στο παιδαγωγικό περιβάλλον, ενδυναμώνοντας το παιδί να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις και να τις ξεπερνά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(38) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Προσεγγίσεις της παιδικής ευημερίας. Παράγοντες ρίσκου και ανθεκτικότητας.
2. Σχεδιασμός προγραμμάτων για την προαγωγή της ευημερίας του παιδιού: θεωρητικά μοντέλα και παιδαγωγικές πρακτικές.
3. Δεξιότητες ζωής και ήπιες δεξιότητες στην προσχολική ηλικία.
4. Κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες. Ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση στρεσογόνων καταστάσεων. (Μπεαζίδου)
5. Κοινωνική επάρκεια και κοινωνικές αξίες στις σχέσεις των παιδιών. (Μπεαζίδου)
6. Η ποιότητα του παιδαγωγικού περιβάλλοντος και η συμβολή της στην προαγωγή της ευημερίας του παιδιού. (Μπότσογλου)
7. Προαγωγή της ευημερίας του παιδιού μέσα από τις καθημερινές ρουτίνες των δομών προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης.
8. Εργαλεία αξιολόγησης της παιδικής ευημερίας.
9. Μεταβάσεις σε/από τις δομές προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης.
10. Συνεργασία οικογένειας και δομών προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης.
11. Υποστήριξη των παιδαγωγών/εκπαιδευτικών για την υλοποίηση προγραμμάτων προαγωγής της ευημερίας και DEIAB (Diversity, Equity, Inclusion, Accessibility, Belonging).
12. Συμπερίληψη και προαγωγή της ευημερίας στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση: προκλήσεις και καλές πρακτικές.
13. Εναλλακτικά περιβάλλοντα μάθησης και προαγωγή της ευημερίας του παιδιού. (Μπότσογλου)

(39) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	• Διαλέξεις με διαφάνειες μέσω πλατφόρμας σύγχρονης εκπαίδευσης. • Προβολή video. • Ανάρτηση υλικού στην πλατφόρμα και επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες. • Χρήση εκπαιδευτικών διαδραστικών εφαρμογών.

	Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>13 x 3 =39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.α.)</td><td>21</td></tr> <tr> <td>Αναζήτηση βιβλιογραφίας, προετοιμασία εργασίας - παρουσίασης</td><td>55</td></tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας</td><td>2,5</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>187,5</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 x 3 =39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45	Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.α.)	21	Αναζήτηση βιβλιογραφίας, προετοιμασία εργασίας - παρουσίασης	55	Ατομική εργασία	25	Παρουσίαση εργασίας	2,5	Σύνολο Μαθήματος	187,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	13 x 3 =39																
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45																
Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.α.)	21																
Αναζήτηση βιβλιογραφίας, προετοιμασία εργασίας - παρουσίασης	55																
Ατομική εργασία	25																
Παρουσίαση εργασίας	2,5																
Σύνολο Μαθήματος	187,5																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Εργασία, με υποχρεωτική την εκπόνηση και την παρουσίαση (100% της βαθμολογίας)																

(40) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Smith, S. (2020). *Self-Regulation Skills in Young Children: Activities and Strategies for Practitioners and Parents*. Jessica Kingsley Publishers.
- Smith, J., & Anderson, I. (2022). *Supporting Children's Mental Health and Wellbeing: A Strength-based Approach for Early Childhood Educators*. Redleaf Press.

- tholomew Eldredge, L., Markham, C., Ruiters, R., Fernandez, M., Kok, G., & Parcel, G. (2016). *Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach*. Jossey-Bass.
- ton, E., Smith, B., & Salisbury, C. (2015). *The Preschool Inclusion Toolbox: How to Build and Lead a High-Quality Program*. Brookers Publishing.
- mes, J. (2012). *Beyond Behavior Management: The Six Life Skills Children Need*. Redleaf Press.
- pper, C. (2014). *Wellbeing: A Complete Reference Guide, Wellbeing in Children and Families*. Wiley-Blackwell.
- varakonda, C. (2012). *Diversity and Inclusion in Early Childhood: An Introduction*. SAGE Publications Ltd.
- denberg, E., Deans, J., & O'Brien, K. (2012). *Developing Everyday Coping Skills in the Early Years: Proactive Strategies for Supporting Social and Emotional Development*. Continuum.
- oux, L. (2022). *Create an Emotion-Rich Classroom: Helping Young Children Build Their Social Emotional Skills*. Free Spirit Publishing.
- skett, M. (2017). *Child and Family Well-Being and Homelessness: Integrating Research into Practice and Policy*. Springer.
- land, C. (2010). *Inclusion Practices for the Early Childhood Educator: Effective Strategies for Children 18 months to 3 years With and Without Special Needs*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
- ity, B., Sagarika Kosaraju, H., & Campell, P. (2017). *Seven Essentials for Family–Professional Partnerships in Early Intervention*. Teachers College Press.
- mples, K., & Williams, L. (2003). *Let's Be Friends: Peer Competence and Social Inclusion in Early Childhood Programs*. Teachers College Press.
- Ginnis, E. (2011). *Skillstreaming in Early Childhood: A Guide for Teaching Prosocial Skills*. Research Press.
- iforidou, Z., Anderson, B., Robles-Melendez, W. (2024). *Resilience and Wellbeing in Young Children, Their Families and Communities: Exploring Diverse Contexts, Circumstances and Populations*. Routledge.
- er, D. (2017). *The Piper Model: Personalised Interventions Promoting Emotional Resilience in children with Social, Emotional and Mental Health Needs*. Routledge.
- chia, S., Lee, Y., & Ryan, S. (2013). *Inclusion in the Early Childhood Classroom: What Makes a Difference?* Teachers College Press.
- herland, H., & Mukadam, Y. (2018). *Supporting Toddlers' Wellbeing in Early Years Settings: Strategies and Tools for Practitioners and Teachers*. Jessica Kingsley Publishers.

Illesen, L., Richardson, B., & Smith, S. (2024). *Life Skills Progression, 2e: An Outcome and Intervention Planning Instrument for Use With Families at Risk*. Brookes Publishing.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Children & Society

Early Years

European Early Childhood Education Research Journal

Journal of the Association for the Care of Children's Health

International Journal of Early Years Education

International Journal of Social Welfare

Journal of Social Policy

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(41) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(42) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ: 7 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Ο σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες την έννοια της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ μικρού παιδιού και νέων ψηφιακών τεχνολογιών ως απασχόληση, εκπαιδευτική διαδικασία και ανάπτυξη. Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν δεξιότητες στην παιδαγωγική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στον τομέα της αγωγής των παιδιών προσχολικής ηλικίας και θα είναι σε θέση να ενσωματώσουν τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή τους πρακτική και το παιδαγωγικό τους πρόγραμμα. Επιπλέον, θα εξετάσουν τρόπους ενσωμάτωσης των νέων τεχνολογιών για την υποστήριξη παιδιών με ειδικές ανάγκες/αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες, προκειμένου να εξασφαλίσουν μια

συμπεριληπτική και προσβάσιμη εκπαιδευτική εμπειρία για όλους.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες:

Σε επίπεδο γνώσης θα είναι σε θέση να:

- Εμβραθύνουν στην παιδαγωγική διάσταση των ψηφιακών τεχνολογιών και των ψηφιακών παιχνιδιών, αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες ενσωμάτωσής τους στην εκπαιδευτική πρακτική.
- Αναλύσουν ζητήματα ασφάλειας, κινδύνους και μειονεκτήματα που προκύπτουν από τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, προκειμένου να διασφαλίσουν ένα ασφαλές μαθησιακό περιβάλλον.
- Ενισχύσουν τον ψηφιακό τους γραμματισμό (digital literacy/digital capabilities).
- Αναγνωρίσουν τον παιδαγωγικό τους ρόλο σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες και να αναπτύξουν συμβουλευτικές δεξιότητες για την υποστήριξη γονέων και της ευρύτερης κοινότητας.
- Κατανοήσουν τις ανάγκες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με ειδικές ανάγκες/αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες και πώς οι νέες τεχνολογίες μπορούν να υποστηρίξουν την εκπαίδευσή τους.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων θα είναι σε θέση:

- Αξιολογούν κριτικά τις νέες τεχνολογίες και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για την καταλληλότητα των τεχνολογιών στο εκπαιδευτικό τους περιβάλλον.
- Αναγνωρίζουν και να εξαλείφουν στερεότυπα, προωθώντας την ισότητα και την ισονομία στη χρήση και την πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες.
- Καταγράφουν και να αναλύουν τη συμπεριφορά των παιδιών μέσω συστηματικής παρατήρησης κατά τη χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Ενσωματώνουν τεχνολογίες που υποστηρίζουν παιδιά με ειδικές ανάγκες/αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Σε επίπεδο ικανοτήτων θα είναι σε θέση:

- Οργανώσουν χώρους με ψηφιακές τεχνολογίες ή/και να εμπλουτίσουν άλλους χώρους με ψηφιακά μέσα, σχεδιάζοντας εμπειρίες και δραστηριότητες που προάγουν την ενεργό συμμετοχή των παιδιών.
- Συντονίζουν πρότζεκτ και βιωματικές δράσεις εντός και εκτός του παιδικού σταθμού με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες για την επικοινωνία με τους γονείς και την κοινότητα, την αξιολόγηση/τεκμηρίωση του παιδαγωγικού τους έργου και τον κριτικό τους αναστοχασμό.
- Υποστηρίζουν παιδιά με ειδικές ανάγκες/αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες μέσω της χρήσης κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Προαγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(43) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στις ψηφιακές τεχνολογίες στην εκπαίδευση
Εβδομάδα 2: Παιδαγωγικές θεωρίες και ψηφιακές τεχνολογίες
Εβδομάδα 3: Ψηφιακά παιχνίδια και μάθηση: οφέλη και προκλήσεις
Εβδομάδα 4: Ψηφιακός Γραμματισμός και ικανότητες για εκπαιδευτικούς
Εβδομάδα 5: Ενσωμάτωση Ψηφιακών Τεχνολογιών στην προσχολική εκπαίδευση
Εβδομάδα 6: Εισαγωγή στην Τεχνητή Νοημοσύνη στην εκπ/ση
Εβδομάδα 7: Εκπαιδευτική ρομποτική και προγραμματισμός στην προσχολική εκπαίδευση
(I)
Εβδομάδα 8: Εκπαιδευτική ρομποτική και προγραμματισμός στην προσχολική εκπαίδευση
(II)
Εβδομάδα 9: Ψηφιακές τεχνολογίες και παιδιά με αναπηρίες
Εβδομάδα 10: Ασφάλεια και ηθικά ζητήματα στις ψηφιακές τεχνολογίες. Προώθηση
ισότητας και ισονομίας στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών
Εβδομάδα 11: Συνεργασία με Γονείς και Κοινότητα μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
Εβδομάδα 12: Σχεδιασμός και υλοποίηση ψηφιακών δραστηριοτήτων
Εβδομάδα 13: Μελλοντικές τάσεις και προοπτικές στις ψηφιακές τεχνολογίες στην
εκπαίδευση.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(44) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΣΩ ΤΕΧΝΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(45) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Επίπεδο μαθησιακών αποτελεσμάτων: 7 Στόχοι του μαθήματος Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τη σημαντική προσφορά που οι τέχνες και ο πολιτισμός μπορούν να έχουν στην αγωγή, την ευημερία και τη θεραπευτική παρέμβαση σε βρέφη και νήπια. Το συγκεκριμένο μάθημα πραγματεύεται ζητήματα όπως η αισθητική αντίληψη και η σχέση της με τον ψυχισμό του ανθρώπου, η προσέγγιση της θεατρικής πράξης, της εικαστικής δημιουργίας και γενικότερα της καλλιτεχνικής έκφρασης ως μέσου ενδυνάμωσης των παιδιών, καθώς τους προσφέρεται η δυνατότητα να εμπλακούν άμεσα σε ποικίλες διαδικασίες τόσο ως δημιουργοί όσο και ως αποδέκτες, η συμβολή του θεάτρου και των μουσειακών δράσεων στην έκφραση, την κατανόηση ιδεών, την επικοινωνία, την κοινωνικοποίηση, την ενίσχυση των ικανοτήτων και συνολικά την ευημερία των μικρών παιδιών. Ένα σημαντικό μέρος του μαθήματος θα επικεντρωθεί στα χαρακτηριστικά των ποικίλων θεραπευτικών παρεμβάσεων μέσω τέχνης, με ιδιαίτερη έμφαση στη μουσικοθεραπεία, καθώς και τα στοιχεία που τις διαφοροποιούν από άλλα επιστημονικά ή εμπειρικά πεδία. Επιπλέον, θα εξεταστούν ζητήματα

συμπεριληπτικού σχεδιασμού δράσεων για βρέφη και νήπια σε χώρους τέχνης και πολιτισμού, αλλά και σε δομές προσχολικής αγωγής, νοσηλείας και ψυχοκοινωνικής φροντίδας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες:

Σε επίπεδο **γνώσης** θα είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνονται ότι η εμπλοκή με τις τέχνες και τον πολιτισμό μπορεί να έχει οφέλη στην υγεία και την ευημερία, τα οποία τεκμηριώνονται από εμπειρικές μελέτες και καλές πρακτικές σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.
- να εμβαθύνουν θεωρητικά σε ζητήματα αισθητικής αντίληψης και ψυχολογίας, ψυχανάλυσης και τέχνης.
- να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές εκφάνσεις της θεραπείας μέσω τέχνης, να διακρίνουν τις βασικές έννοιες και τα εργαλεία που αξιοποιούν, όπως και τη χρησιμότητα και τον ρόλο τους σε διάφορα πλαίσια βρεφών και νηπίων.
- να κατανοούν τη διαφορετικότητα της μουσικοθεραπείας, αλλά και άλλων θεραπευτικών παρεμβάσεων μέσω τέχνης, εν συγκρίσει με άλλα επιστημονικά, παιδαγωγικά ή εμπειρικά πεδία.
- να αναγνωρίζουν τη συμβολή των τεχνών (θέατρο, εικαστικά, μουσική, χορός κλπ.) στην ευημερία, την ενδυνάμωση των ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, καθώς και στην ικανοποίηση που προσφέρει η καλλιτεχνική έκφραση σε βρέφη και νήπια.
- να γνωρίζουν τις ποικίλες εφαρμογές της θεατρικής τέχνης στην παιδαγωγική διαδικασία.
- να κατανοούν τον πολυδιάστατο κοινωνικό ρόλο των μουσείων στον 21ο αιώνα και τη συμβολή τους στην ψυχική υγεία και την ευημερία των βρεφών και νηπίων.
- να γνωρίζουν τις βασικές αρχές του συμπεριληπτικού σχεδιασμού δράσεων για βρέφη και νήπια σε χώρους τέχνης και πολιτισμού, αλλά και σε δομές προσχολικής αγωγής, νοσηλείας και ψυχοκοινωνικής φροντίδας.

Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** θα είναι σε θέση:

- να εντοπίζουν τις διαφοροποιήσεις και τις διακρίσεις που μπορεί να υφίστανται ως προς την ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή των βρεφών και των νηπίων σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των προσχολικών δομών ή/και χώρων πολιτισμού.
- να προτείνουν και να συμμετέχουν στον σχεδιασμό προγραμμάτων μουσικοθεραπείας ή και άλλων μορφών θεραπείας μέσω τέχνης, προσαρμοσμένα στο πλαίσιο του αντικειμένου τους και σύμφωνα με τις ανάγκες βρεφών και νηπίων.
- να επιλέγουν κατάλληλες και αποτελεσματικές μεθόδους και πρακτικές ανάλογα με τους στόχους της ομάδας στην οποία απευθύνονται.

Σε επίπεδο **ικανοτήτων** θα είναι σε θέση:

- να αναλύουν κριτικά και να αξιολογούν παιδαγωγικές παρεμβάσεις που αξιοποιούν τις τέχνες και τον πολιτισμό για την ψυχική ενδυνάμωση των βρεφών, των νηπίων και των οικογενειών τους.
- να κατανοούν τη χρησιμότητα της μουσικοθεραπείας και των διαφορετικών εφαρμογών της ανάλογα με το κλινικό/εκπαιδευτικό πλαίσιο και να είναι σε θέση να παίρνουν τις κατάλληλες αποφάσεις ως προς την ένταξή της στις παιδαγωγικές παρεμβάσεις που υλοποιούν.
- να σχεδιάζουν υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό υλικό που να καθιστά το θέατρο προσιτό σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

- να οργανώνουν καλλιτεχνικές δραστηριότητες που να συμβάλουν στην ικανοποίηση και την ευημερία βρεφών και νηπίων.
- να σχεδιάζουν ή/και να συμβάλλουν στην οργάνωση παιδαγωγικών δράσεων που αξιοποιούν τις τέχνες και τον πολιτισμό για βρέφη και νήπια με συμπεριληπτικούς όρους.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Κατανόηση και χρήση νέων προσεγγίσεων ή/και εργαλείων στην ψυχική υγεία βρεφών και νηπίων

(46) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ο αντίκτυπος των τεχνών και της πολιτιστικής συμμετοχής στην ψυχική υγεία.
2. Η τέχνη ως μετουσίωση.
3. Εικαστικές τέχνες και αισθητική αντίληψη.
4. Η αισθητική των παραστατικών τεχνών που απευθύνονται σε βρέφη και νήπια.
5. Αφήγηση: επινόηση μιας ιστορίας, τεχνικές αφήγησης και δραματοποίησης.
6. Εισαγωγή στις θεραπείες μέσω τέχνης. Μουσικοθεραπεία και μουσικοθεραπεία στην πρώιμη παρέμβαση.
7. Μουσικοθεραπεία: Εφαρμογές για νεογνά, βρέφη και σχέση μητέρας (φροντιστή) - βρέφους.
8. Μουσικοθεραπεία: Νευρολογική Μουσικοθεραπεία και ο ρόλος του ρυθμού στην ανθρώπινη ανάπτυξη και στη ζωή μας.
9. Ο Χορός. Χοροθεραπεία. Πώς συνδέονται οι κινήσεις με το συναίσθημα.
10. Ο ρόλος του μουσείου στην ψυχική ευημερία του μικρού παιδιού και της οικογένειάς του.
11. Εικαστική ψυχοθεραπεία: εφαρμογές στο μουσείο τέχνης και σε άλλα πλαίσια.
12. Συμπεριληπτικός σχεδιασμός προγραμμάτων σε μουσεία και χώρους πολιτισμού για βρέφη και νήπια.
13. Μουσειακά προγράμματα στην κοινότητα. Το νοσηλευόμενο παιδί και η επαφή του με την τέχνη και τον πολιτισμό ως μέσο ενίσχυσης της ψυχικής ανθεκτικότητας.

(47) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Τ.Π.Ε. (προβολή διαφανειών και βίντεο). - Ηλεκτρονική πλατφόρμα σύγχρονης και ασύγχρονης διδασκαλίας. - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος	

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS		Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδομάδες*3 ώρες)	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Ασύγχρονες δραστηριότητες (συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, μελέτη οπτικο-ακουστικού υλικού)	20
	Εργασίες	68.5
	Σύνολο Μαθήματος	187.5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μία (1) ενδιάμεση δοκιμασία με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξης (20%) Κριτήρια βαθμολόγησης: - Ορθότητα απαντήσεων Εργασίες (80%) Κριτήρια βαθμολόγησης: - Ορθότητα απαντήσεων - Συνθετική σκέψη - Πρωτοτυπία - Επάρκεια θεωρητικής τεκμηρίωσης	

(48) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική-Μεταφρασμένη: • Arnheim, R. (2005). <i>Τέχνη και οπτική αντίληψη. Η ψυχολογία της δημιουργικής όρασης</i>. Θεμέλιο. • Freud, S. (2005). <i>Τέχνη και ψυχανάλυση</i>. Κοροντζής. • Freud, S. (2009). <i>Το ανοίκειο</i>. Πλέθρον. • Hackett, A., Holmes, R. & MacRae, C. (Επιμ.) (2023). <i>Δουλεύοντας με μικρά παιδιά στα μουσεία. Συνυφαίνοντας θεωρία και πράξη</i>. (Επιμ. Ν. Φιλιππουπολίτη, Μτφρ. Έ. Βλάχου). Εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσα. • Ιωαννίδη, Ε. & Κόντη, Μ. (επιμ.) (2024). <i>Η τέχνη της απόκρισης: Η κατοικία. Καλλιτεχνική έρευνα για την εικαστική ψυχοθεραπεία</i>. Εκδόσεις ΕΜΣΤ. • Κόντη, Μ. (επιμ.) (2023). <i>Η τέχνη της απόκρισης. Καλλιτεχνική έρευνα για την εικαστική ψυχοθεραπεία</i>. Εκδόσεις ΕΜΣΤ. • Κοντογιάννη, Α. (2008). <i>Μαύρη αγελάδα - άσπρη αγελάδα: Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα</i>. Τόπος. • Λενακάκης, Α. & Κανάρη, Χ. (επιμ.) (2023). <i>Πολιτισμός, τέχνες και συμπερίληψη. σοφία</i>. • Μαργαρίτη, Α. (2019). <i>Στα συναρπαστικά μονοπάτια της χοροθεραπείας</i>. Πεδίο. • Μποάλ, Α. (2013). <i>Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς</i> (Μτφρ. Μ. Παπαδήμα). σοφία. [Boal, A. (1992). <i>Games for actors and non-actors</i>. Routledge] • Πίγκου Ρεπούση, Μ. (2019). <i>Εκπαιδευτικό Δράμα: Από το θέατρο στην εκπαίδευση. Θεωρητική χαρτογράφηση του πεδίου</i>. Καστανιώτης. Ξενόγλωσση: • Bunt, L. & B. Stige. (2014) <i>Music therapy: An art beyond words</i> (2nd edition). Routledge.

- Case, C. & Dalley, T. (eds.) (2008). *Art Therapy with Children. From Infancy to Adolescence*. Routledge.
- Chaiklin, S. & Wengrower, H. (eds) (2016). *The art and science of dance/movement therapy: Life is dance*. Routledge.
- Chatterjee, H. J. & Noble, G. (2016). *Museums, health, and well-being*. Routledge.
- Churchill Dower R., (2019). *Creativity and the Arts in Early Childhood: Supporting Young Children's Development and Wellbeing*. Jessica Kingsley Publishers.
- Dâmaso, M., Dowden, S. & Smith, C. (2023). *Compendium of sustainable culture-based solutions for well-being and health*. CultureForHealth. Culture Action Europe. www.cultureforhealth.eu
- Eardley, A.F. & Jones, V.E. (eds) (2025). *The Museum Accessibility Spectrum. Re-imagining Access and Inclusion*. Routledge.
- Edwards, J. (ed.) (2011). *Music therapy and parent-infant bonding*. Oxford Academic.
- Fancourt, D., Bone, J.K., Bu, F., Mak, H.W. & Bradbury, A. (2023). *The impact of arts and cultural engagement on population health: Findings from major cohort studies in the UK and USA 2017 – 2022*. UCL.
- Fancourt, D. & Finn, S. (2019). *What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review*. World Health Organization. Regional Office for Europe (Health Evidence Network synthesis report no. 67). Διαθέσιμο στο: <https://iris.who.int/handle/10665/329834>.
- Knowles, R. (2004). *Reading the Material Theatre*. Cambridge University Press.
- Malchiodi, C.A., (2021). *Creative Interventions with Traumatized Children*. Guilford Publications
- Meyerowitz-Katz, J. & Reddick, D. (eds.) (2017). *Art Therapy in the Early Years. Therapeutic interventions with infants, toddlers and their families*. Routledge.
- Silverman, L. H. (2010). *The social work of museums*. Routledge.
- Schwartz, E. (2008). *Music therapy and early childhood: A Developmental Approach*. Barcelona Publishers.
- Tortora, S. & Keren, M. (2022). *Dance/Movement therapy for infants and young children with medical illness*. Routledge.
- Zarrilli, P. B., McConachie, B., Williams, G.J. & Fisher Sorgenfrei, C. (2006). *Theatre Histories: An Introduction* (2nd edition). Routledge.

Επιστημονικά περιοδικά

- Early Child Development and Care
- Early Childhood Education
- Early Childhood Research Quarterly
- Journal of Applied Arts & Health
- Journal of Music Therapy
- Journal of Museum Education
- Journal of Dance Education
- International Journal of Art Therapy
- International Journal of Cultural Policy
- Museum & Society
- Nordic Journal of Music Therapy
- Research in Dance Education
- Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance
- The Arts in Psychotherapy
- The International Journal of the Inclusive Museum
- TDR: The Drama Review
- Art Therapy Journal of the American Art Therapy Association

- Art Education Journal
- Studies in Art Education Journal
- Youth Theatre Journal
- Voices

(49) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Αποκλειστικά εξ' αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Διάλεξη με διαφάνειες/προβολέα, χρήση λογισμικού αποθετηρίου, υλικό στο e-class (quizzes, slides, pdfs), επιστημονικές ιστοσελίδες, βίντεο, forums, blogs, apps, robotics, software, online games, social media, επικοινωνία με φοιτητές με emails.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές ασκήσεις	30
	Συγγραφή εργασίας	32
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	42
	Αυτοτελής μελέτη	44.5
	Σύνολο Μαθήματος	187.5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Διαμορφωτική αξιολόγηση με 2 γραπτούς κριτικούς αναστοχασμούς. Δημιουργία βίντεο-ανάλυσης και αξιολόγησης μια ψηφιακής εφαρμογής για μικρά παιδιά. Τα κριτήρια αξιολόγησης θα είναι προσβάσιμα από την αρχή του εξαμήνου σε όλους/όλες φοιτητές/φοιτήτριες.	

(50) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οτεινόμενη Βιβλιογραφία: Ελληνόγλωσση Ζαράνης, Ν., & Οικονομίδης, Β., (2009). <i>Οι Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση</i> . Εκδόσεις Γρηγόρη. Καρακοσταντίνου, Α. Μ. (2021). Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. <i>Ειδική Αγωγή και Νέες Τεχνολογίες</i> . Κόμης, Β. (2019). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών. Κόμης, Β., Αβούρης, Ν., & Φειδάς, Χ. (2002). Η υποστήριξη της συνεργατικής μάθησης με τη χρήση

εργαλείων εννοιολογικής χαρτογράφησης: Μια μελέτη περίπτωσης. Εκπαίδευση και Πληροφορική, 7, 169-188.

Κόμης, Β., & Τσέλιος, Ν. (2010). Η εκπαιδευτική ρομποτική ως εργαλείο ανάπτυξης δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων στην προσχολική εκπαίδευση. Διεθνές Περιοδικό Τεχνολογίας και Σχεδιασμού στην Εκπαίδευση, 20(2), 123-135.

Κόμης, Β., Μισιρλή, Α., & Μαργαρίτης, Μ. (2018). Η ρομποτική και οι έννοιες του προγραμματισμού στην προσχολική εκπαίδευση: Ένα εννοιολογικό πλαίσιο για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών σεναρίων. Περιοδικό Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Κοινωνίας, 21(4), 37-49.

Κόμης, Β., & Αβούρης, Ν. (2005). Η συνεργατική μάθηση και η τεχνολογία: Μια μελέτη περίπτωσης για τη χρήση διαδραστικών πινάκων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Περιοδικό Υποστηριζόμενης Μάθησης με Υπολογιστές, 21(3), 183-192.

Μάρκου, Π., & Μάρκος, Α. (2020). Οι νέες τεχνολογίες στην ειδική αγωγή. Εκπαίδευση και Πληροφορική, 45(1), 67-89.

Τρίγκα, Ε. Δ., (2018). Εκπαιδευτικά σενάρια. Αξιοποιώντας τις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.). Εκδόσεις Γρηγόρη.

Φεσάκης, Γ. (2019). Εισαγωγή στις εφαρμογές των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Gutenberg.

Ξενογλώσση

Adewoyin, O., Akcayir, G., Ishola, O. M., & Demmans Epp, C. (2020). Using technology in special education: Current practices and trends. *Educational Technology Research and Development*, 68(4), 1711-1738.

Colliver, Y., Hatzigianni, M., & Davies, B. (2019). Why can't I find quality apps for my child? A model to understand all stakeholders' perspectives on quality learning through digital play. *Early Child Development and Care*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/03004430.2019.1596901>

Broekman, F. L., Piotrowski, J. T., Beentjes, H. W. J., & Valkenburg, P. M. (2016). A parental perspective on apps for young children. *Computers in Human Behavior*, 63, 142-151. doi: 10.1016/j.chb.2016.05.017

Christakis, D. A. (2014). Interactive media use at younger than the age of 2 years: Time to rethink the American academy of pediatrics guideline? *JAMA Pediatrics*, 168(5), 399-400. doi:10.1001/jamapediatrics.2013.5081

Dardanou, M., Hatzigianni, M., Kewalramani, S., & Palaiologou, I. (2023). Professional development for digital competencies in early childhood education and care: A systematic review. *OECD Education Working Papers*, No. 295, OECD Publishing.

Fotakopoulou, O., Hatzigianni, M., Dardanou, M., Unstad, T., & O'Connor, J. (2020). An international exploration of early childhood educators' attitudes and beliefs around the use of touchscreen technologies by children under three years of age. *European Early Childhood Education Research Journal*, 28(2), 272-285.

Hirsh-Pasek, K., Zosh, J. M., Golinkoff, R. M., Gray, J. H., Robb, M. B., & Kaufman, J. (2015). Putting Education in "Educational" Apps. *Psychological Science in the Public Interest*, 16(1), 3-34. doi:10.1177/1529100615569721

Hatzigianni, M., & Kalaitzidis, I. (2018). Early childhood educators' attitudes and beliefs around the use of touchscreen technologies by children under three years of age. *British Journal of Educational Technology*, 49(5), 883-895. <http://dx.doi.org/10.1111/bjet.12649>

Hatzigianni, M., Greogriadis, A., Karagiorgou, I., & Chatzigeorgiadou, S. (2018). Using tablets in free play. The implementation of the digital play framework in Greece. *British Journal of Educational Technology*, 49(5), 928-942. Doi: <http://dx.doi.org/10.1111/bjet.12620>

Hatzigianni, M. (2017). Transforming early childhood experiences with digital technologies. *Global Studies of Childhood*, 8(2), 173-183. Doi: <https://doi.org/10.1177/2043610617734987>

Hatzigianni, M., & Margetts, K. (2012). 'I am very good at computers': Young children's computer use and their computer self-esteem. *European Early Childhood Education Research Journal*, 20(1), 3-20.

Hatzigianni, M., & Margetts, K. (2010). Observing children when using computers. *International Research in Early Childhood Education*, 1(2), 69-86.

Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054.

National Association for the Education of Young Children, & Fred Rodgers Center. (2012). Position statement: Technology and young children. Washington, DC: Author. Retrieved from <http://www.naeyc.org/content/technology-and-youngchildren>

O'Connor, J., Fotakopoulou, O., Hatzigianni, M., Fridberg, M. (2019). Parents' perspectives on the use of touchscreen technology by 0-3year olds in the UK, Greece, Sweden and Australia. In I. Palaiologou, & C. Grey (Eds.), *Early Learning in the Digital Age: Digital Pedagogy and Early Childhood* (pp. 77-93). UK: Sage Publications.

Olakanmi, O. A., & Demmans Epp, C. (2020). Assistive technology in special education: Current practices and trends. *Journal of Special Education Technology*, 35(4), 231-245.

Papadakis, S., Kalogiannakis, M., & Zaranis, N. (2018). Educational apps from the android Google play for Greek preschoolers: A systematic review. *Computers & Education*, 116, 139-160. doi:10.1016/j.compedu.2017.09.007

Plowman, L., & McPake, J. (2013). Seven myths about young children and technology. *Childhood Education*, 89(1), 27-33. doi:10.1080/00094056.2013.757490

Selwyn, N. (2016). *Education and technology: Key issues and debates*. Bloomsbury Publishing

Wyeth, P., Kervin, L., Danby, S., Day, N., & Darmansjah, A. (2023). Digital technologies to support young children with special needs in early childhood education and care: A literature review. OECD Education Working Papers, No. 294.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- British Journal of Educational Technology
- Computers & Education
- Technology, Pedagogy and Education
- International Journal of Early Years Education
- Computers in human behavior
- International Journal of Child-Computer Interaction

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(51) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ψυχική Υγεία και Αγωγή στη Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία: Αξιολόγηση, Έγκαιρη Παρέμβαση και Συμπερίληψη		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7.5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(52) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Γενικά Ο ανιχνευτικός έλεγχος και η αξιολόγηση στον τομέα της ψυχικής υγείας είναι κρίσιμες διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση της κατάστασης και των αναγκών ψυχικής υγείας ενός ατόμου. Ειδικότερα, ο ανιχνευτικός έλεγχος είναι μια προκαταρκτική διαδικασία για την ανίχνευση μιας ενδεχόμενης νόσου ή διαταραχής, που

δεν είχε προηγουμένως αναγνωρισθεί. Περιλαμβάνει τη χρήση δοκιμασιών, εξετάσεων ή άλλων διαδικασιών που μπορούν να εφαρμοστούν γρήγορα, όπως τυποποιημένα εργαλεία ή ερωτηματολόγια. Ο στόχος είναι να εντοπιστούν πιθανά προβλήματα νωρίς, ακόμη και πριν τα συμπτώματα γίνουν σοβαρά. Από την άλλη η αξιολόγηση αφορά σε μια εμπειριστατωμένη κατανόηση των αναγκών ψυχικής υγείας του ατόμου, η οποία μπορεί να δώσει πληροφορίες για τη διάγνωση, τον προγραμματισμό της θεραπείας και τη συνεχή υποστήριξη. Μαζί, ο έλεγχος και η αξιολόγηση διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διασφάλιση ότι τα άτομα λαμβάνουν την κατάλληλη φροντίδα και παρεμβάσεις για τα θέματα ψυχικής υγείας τους.

Στην επιτυχή ολοκλήρωση των παραδόσεων και των δραστηριοτήτων αξιολόγησης αναμένεται οι φοιτητές/ριες να διαθέτουν τα εξής:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- Να γνωρίζουν τις αναπτυξιακές ιδιαιτερότητες που ενυπάρχουν στις διαδικασίες ανίχνευσης και αξιολόγησης της ψυχικής υγείας σε βρέφη και νήπια
- Να διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις που αφορούν στις έννοιες και στο περιεχόμενο του ανιχνευτικού ελέγχου και της αξιολόγησης στην ψυχική υγεία των βρεφών και των νηπίων
- Να κατανοούν και να εμπιστεύονται τις διαδικασίες του ανιχνευτικού ελέγχου και της αξιολόγησης ως σημαντικές για την προαγωγή της ψυχικής υγείας των βρεφών και των νηπίων
- Να γνωρίζουν τους περιορισμούς και τις δυνατότητες της ψυχομετρικής αξιολόγησης στην ψυχική υγεία των βρεφών και των νηπίων

Σε επίπεδο δεξιοτήτων

- Να λαμβάνουν υπόψιν τις αναπτυξιακές ιδιαιτερότητες στα θέματα ανίχνευσης και αξιολόγησης της ψυχικής υγείας στα βρέφη και στα νήπια
- Να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αξιολογήσουν ένα αποτέλεσμα που προκύπτει από την εφαρμογή μια ψυχομετρικής αξιολόγησης στην ψυχική υγεία βρεφών και νηπίων
- Να είναι σε θέση χορηγήσουν ψυχομετρικά εργαλεία που αξιοποιούνται στον ανιχνευτικό έλεγχο και την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων
- Να είναι σε θέση να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα ψυχομετρικών εργαλείων που αξιοποιούνται στον ανιχνευτικό έλεγχο και την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων
- Να είναι σε θέση να αξιοποιούν τη συνέντευξη στην ανίχνευση και την αξιολόγηση στην ψυχική υγεία των βρεφών και των νηπίων

Σε επίπεδο ικανοτήτων

- Να είναι σε θέση σε πραγματικές συνθήκες, να αξιοποιούν σύμφωνα με την κρίση τους τα εργαλεία και τις μεθόδους που διδάχθηκαν και να προβαίνουν σε επωφελείς αποφάσεις για την προαγωγή της ψυχικής υγείας των βρεφών και των νηπίων
- Να είναι σε θέση σε πραγματικές συνθήκες να αποφασίζουν και να επιλέγουν τα εργαλεία ανίχνευσης και αξιολόγησης που είναι αναπτυξιακά κατάλληλα και ενδείκνυνται στις ανάγκες της περίπτωσης
- Να είναι σε θέση να συνεργάζονται σε διεπιστημονικά πλαίσια συμμετέχοντας σε

διαδικασίες ανίχνευσης και αξιολόγησης με στόχο το διαγνωστικό αποτέλεσμα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(53) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος οργανώνεται στις εξής 13 ενότητες:

1. Βασικά θέματα στην κατασκευή, μετάφραση και προσαρμογή των ψυχομετρικών εργαλείων. Δεοντολογικά, ηθικά και κοινωνικά ζητήματα στην ψυχολογική αξιολόγηση.
2. Τι είναι τα ανιχνευτικά εργαλεία; Διαφορά μεταξύ ανίχνευσης και διάγνωσης. Βασικές αρχές στη χρήση ψυχομετρικών εργαλείων για τον ανιχνευτικό έλεγχο και την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας στη βρεφική και νηπιακή ηλικία. Η σημασία του ανιχνευτικού ελέγχου και της αξιολόγησης για την προαγωγή της ψυχικής υγείας.
3. Ανάλυση αξιοπιστίας, εγκυρότητας και ευαισθησίας. Προσαρμογή εργαλείων σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια. Ερμηνεία ψυχομετρικών δεδομένων.
4. Η χρήση των Ερωτηματολογίων στον ανιχνευτικό έλεγχο σε τομείς της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων (τομείς γνωστικής ανάπτυξης, γλωσσικής, κοινωνικής-συναισθηματικής, κινητικής, ανίχνευση διαταραχών φάσματος αυτισμού).
5. Η χρήση της Συνέντευξης στον ανιχνευτικό έλεγχο σε τομείς της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων.
6. Οι Λίστες Ελέγχου Συμπτωμάτων / Συμπεριφορών στον ανιχνευτικό έλεγχο σε τομείς της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων.
7. Η χρήση της Κλινικής Συνέντευξης στην αξιολόγηση σε τομείς της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων.
8. Η Ψυχολογική εξέταση με τυποποιημένα τεστ στην αξιολόγηση σε τομείς της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων.

9. Παρατηρήσεις συμπεριφοράς: Παρακολούθηση και αξιολόγηση της συμπεριφοράς ενός ατόμου σε διάφορα περιβάλλοντα για την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων.
10. Συλλογή πληροφοριών από μέλη της οικογένειας, εκπαιδευτικούς ή άλλους/ες επαγγελματίες για την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας βρεφών και νηπίων.
11. Εργαλεία ανίχνευσης και αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στον ελληνικό χώρο: Αναλυτική παρουσίαση εργαλείου (Μέρος Α).
12. Εργαλεία ανίχνευσης και αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στον ελληνικό χώρο: Αναλυτική παρουσίαση εργαλείου (Μέρος Β).
13. Εργαλεία ανίχνευσης και αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στον ελληνικό χώρο: Αναλυτική παρουσίαση εργαλείου (Μέρος Γ).

(54) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση πλατφόρμας σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (MS Teams, Eclass) και σχετικών εργαλείων εξ αποστάσεως συνεργασίας. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/ριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τηλε-Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Ασύγχρονες δραστηριότητες (κουίζ, συζήτηση σε φόρουμ, ασκήσεις, απαντήσεις σε ερωτήσεις, βίντεο, κ.ά.) Αναζήτηση βιβλιογραφίας - προετοιμασία και συγγραφή εργασίας Σύνολο Μαθήματος	13x 3=39 45 20 83,5 187,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους/ις φοιτητές/ριες.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Αξιολόγηση της συμμετοχής και της ενεργού εμπλοκής στο μάθημα (διαρκής αξιολόγηση με μίνι κουίζ): 40% της τελικής βαθμολογίας Τελική εργασία: 60% της τελικής βαθμολογίας Ανάλυση εργασίας: Ζητείται από τους/ις φοιτητές/ριες να συνθέσουν μια εργασία με βάση την αναζήτηση 3-4 ερευνητικών άρθρων από βάσεις δεδομένων (π.χ. PubMed, PsycINFO, Scopus,	

	Google Scholar) όπου το εργαλείο χρησιμοποιείται για: Αξιολόγηση βρεφών και νηπίων, Διάγνωση ή ανίχνευση δυσκολιών, Έρευνα για συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού. Κριτήρια βαθμολόγησης περιεχομένου: 70% 1. Περιγραφή του Εργαλείου 2. Ανάλυση των άρθρων 3. Σύγκριση των άρθρων 4. Κριτική ανάλυση 5. Συμπεράσματα Οργάνωση, δομή και συνοχή παρουσίασης, ορθή παρουσίαση βιβλιογραφίας: 15% Γλώσσα: σαφήνεια, χρήση επιστημονικού λόγου, γλωσσική έκφραση: 15%
--	--

(55) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ξενόγλωσση

- Ammitzbøll, J., Holstein, B. E., Wilms, L., Andersen, A., & Skovgaard, A. M. (2016). A new measure for infant mental health screening: development and initial validation. *BMC pediatrics*, 16(1), 197. <https://doi.org/10.1186/s12887-016-0744-1>
- Bagner, D. M., Rodríguez, G. M., Blake, C. A., Linares, D., & Carter, A. S. (2012). Assessment of behavioral and emotional problems in infancy: a systematic review. *Clinical child and family psychology review*, 15(2), 113–128. <https://doi.org/10.1007/s10567-012-0110-2>
- Barbarin, O. A. (2007). Mental health screening of preschool children: Validity and reliability of ABLE. *American Journal of Orthopsychiatry*, 77(3), 402-418.
- Brauner, C. B., & Stephens, C. B. (2006). Estimating the prevalence of early childhood serious emotional/behavioral disorders: Challenges and recommendations. *Public health reports*, 121(3), 303-310.
- Bricker, D., Davis, M. S., & Squires, J. (2004). Mental health screening in young children. *Infants & Young Children*, 17(2), 129-144.
- Carr, C. P., Martins, C. M. S., Stingel, A. M., Lemgruber, V. B., & Jurueña, M. F. (2013). The role of early life stress in adult psychiatric disorders: a systematic review according to childhood trauma subtypes. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 201(12), 1007-1020.
- Curtin, M., Morgan, G., Cruice, M., & Herman, R. (2023). Assessing parent interaction with deaf infants: A quantitative survey of UK professional practice. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 58(4), 1148–1167. <https://doi.org/10.1111/1460-6984.12849>
- DelCarmen-Wiggins, R., & Carter, A. (Eds.). (2004). *Handbook of infant, toddler, and preschool mental health assessment*. Oxford University Press.
- Dockrell, J., Hurry, J., Cowan, R., Flouri, E., & Dawson, A. (2017). Review of assessment

measures in the early years: Language and literacy, numeracy and social emotional development and mental health.

- Egger, H. L., & Angold, A. (2004). The Preschool Age Psychiatric Assessment (PAPA): A structured parent interview for diagnosing psychiatric disorders in preschool children. *Handbook of infant, toddler, and preschool mental health assessment*, 42(5), 223-243.
- Feeney-Kettler, K. A., Kratochwill, T. R., Kaiser, A. P., Hemmeter, M. L., & Kettler, R. J. (2010). Screening young children's risk for mental health problems: A review of four measures. *Assessment for Effective Intervention*, 35(4), 218-230.
- Groth-Marnat, G. (2009). *Handbook of psychological assessment*. John Wiley & Sons.
- Ivey, J. (2020). Mental Health Screening for Children and Adolescents. *Pediatric Nursing*, 46(1), 27-10.
- Matarazzo, J. D. (1990). Psychological assessment versus psychological testing: Validation from Binet to the school, clinic, and courtroom. *American psychologist*, 45(9), 999.
- McLuckie, A., Landers, A. L., Curran, J. A., Cann, R., Carrese, D. H., Nolan, A., ... & Carrey, N. J. (2019). A scoping review of mental health prevention and intervention initiatives for infants and preschoolers at risk for socio-emotional difficulties. *Systematic Reviews*, 8, 1-19.
- Mulraney, M., Coghill, D., Bishop, C., Mehmed, Y., Sciberras, E., Sawyer, M., ... & Hiscock, H. (2021). A systematic review of the persistence of childhood mental health problems into adulthood. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 129, 182-205.
- Najman, J. M., Heron, M. A., Hayatbakhsh, M. R., Dingle, K., Jamrozik, K., Bor, W., ... & Williams, G. M. (2008). Screening in early childhood for risk of later mental health problems: A longitudinal study. *Journal of psychiatric research*, 42(8), 694-700.
- Saklofske, D. H., Reynolds, C. R., & Schwean, V. L. (Eds.). (2013). *The Oxford handbook of child psychological assessment*. Oxford University Press, USA.
- Stiffler, M. C., & Dever, B. V. (2015). Mental health screening at school: Instrumentation, implementation, and critical issues. Springer.
- Wade, M., Wright, L., & Finegold, K. E. (2022). The effects of early life adversity on children's mental health and cognitive functioning. *Translational Psychiatry*, 12(1), 244.
- Weatherston, D. J., & Browne, J. V. (2016). What is infant mental health and why is it important for high-risk infants and their families? *Newborn and Infant Nursing Reviews* 16(4); 259-263. <https://doi.org/10.1053/j.nainr.2016.09.026>.
- Webb, R., Ayers, S., & Rosan, C. (2018). A systematic review of measures of mental health and emotional wellbeing in parents of children aged 0-5. *Journal of Affective Disorders*, 225, 608-617.
- Zeanah, C. H., Carter, A. S., Cohen, J., Egger, H., Gleason, M. M., Keren, M., ... & Oser, C. (2016). Diagnostic classification of mental health and developmental disorders of infancy and early childhood dc: 0-5: selective reviews from a new nosology for early childhood psychopathology. *Infant Mental Health Journal*, 37(5), 471-475.

Ελληνική

Achenbach, T. M., & Rescorla L. A. (2020, Ελληνική Β' Έκδοση). *ΣΑΕΒΑ - Σύστημα Achenbach για Εμπειρικά Βασισμένη Αξιολόγηση Προσχολικής Ηλικίας*. Μοτίβο

Αξιολόγηση

- Γαλανάκης, Μ., Πεζηρκιανίδης, Χ., & Σταλίκας, Α. (Επιμ. Έκδ) (2017). *Βασικά θέματα ψυχομετρίας*. Εκδόσεις Τόπος
- Κουλάκογλου, Κ. (2013). *Ψυχομετρία και ψυχολογική αξιολόγηση* (3η έκδ.). Πατάκης
- Κωνσταντίνου, Μ., Παπαγεώργη, Ι., & Μαλεγιαννάκη, Α-Χ. (2022). *Ψυχομετρία στην εκπαίδευση και στην εκπαιδευτική ψυχολογία*. Gutenberg
- Μέλλον, Ρ. (2010). *Κλινική ψυχομετρία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ράλλη, Α. Μ., & Μαριδάκη - Κασσωτάκη, Αι. (2012). *Κλίμακα αξιολόγησης δεξιοτήτων παιδιών προσχολικής ηλικίας*. Εκδόσεις Διάδραση.
- Σταλίκας Α. Τριλίβα Σ., Ρούσση Α. (2011). *Τα Ψυχομετρικά Εργαλεία στην Ελλάδα*. Έκδοση 2η. Πεδίο.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Child and Adolescent Mental Health
Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health
Clinical Child and Family Psychology Review
European Journal of Mental Health
European Journal of Psychological Assessment
Infant Mental Health Journal
Journal of Child and Adolescent Mental Health
Journal of Psychoeducational Assessment
Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment
Perspectives in Infant Mental Health
Psychological Assessment

-Πηγές

<https://pediatrics.developingchild.harvard.edu/resource/infant-and-early-childhood-mental-health/>
<https://pediatrics.developingchild.harvard.edu/dive-deeper/>

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ψυχική Υγεία και Αγωγή στη Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία: Αξιολόγηση, Έγκαιρη Παρέμβαση και Συμπερίληψη		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ ΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙ ΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙ ΚΕΣ ΜΟΝΑΔ ΕΣ
σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
Επιβλέπων Καθηγητής ή Επιβλέπουσα Καθηγήτρια			
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής Εξειδίκευσης		
γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Α και Β εξαμήνου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) αποτελεί το επιστέγασμα της ολοκλήρωσης του ΔΠΜΣ

«Ψυχική Υγεία και Αγωγή στη Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία: Αξιολόγηση, Έγκαιρη Παρέμβαση και Συμπερίληψη» του Τμήματος Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Σκοπός της ΜΔΕ είναι η σύνθεση και αξιοποίηση των γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών στο ΔΠΜΣ εμβαθύνοντας σε μία γνωστική περιοχή της Ψυχικής Υγείας και Αγωγής στη Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες διεξάγουν εμπειρική έρευνα, η οποία στοχεύει στην απάντηση ερευνητικών ερωτημάτων μέσω διεξοδικής θεωρητικής τεκμηρίωσης και χρήση ποσοτικού ή ποιοτικού ή μικτού μεθοδολογικού ερευνητικού σχεδιασμού, σύμφωνα με τον κώδικα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας.

Μετά το πέρας της εκπόνησης της ΜΔΕ, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να αξιοποιούν τις γνώσεις, ως βάση για την ανάπτυξη ή την εφαρμογή ιδεών στην έρευνα.
- Να εφαρμόζουν τις γνώσεις των ερευνητικών μεθόδων (ποσοτικού ή ποιοτικού ή μικτού ερευνητικού σχεδιασμού) στο αντικείμενο της χρήσης και κατάχρησης ουσιών και των κλινικών παρεμβάσεων στις εξαρτήσεις.
- Να ενσωματώνουν τις γνώσεις σε όλες τις φάσεις των ερευνητικών διαδικασιών.
- Να παίρνουν αποφάσεις έχοντας ως βάση ελλειπείς ή ελάχιστες πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές και ηθικές ευθύνες που συνδέονται με την εφαρμογή των δικών τους γνώσεων και κρίσεων.
- Να δημοσιεύσουν τα συμπεράσματα τους με σαφήνεια σε ένα κοινό ειδικών και μη ειδικών, καθώς και τις γνώσεις, τα κίνητρα και τις εκτιμήσεις που διέπουν αυτά τα συμπεράσματα.
- Να εφαρμόζουν ερευνητικά παραδείγματα και αποτελέσματα με αυτόνομο τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
--

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ΜΔΕ είναι μία συνθετική εργασία που ξεκινάει στο Γ' εξάμηνο σπουδών και ολοκληρώνεται στο τέλος των σπουδών.

A. Υποβολή γραπτού σχεδίου της έρευνας που διεξάγει ο/η κάθε φοιτητής/τρια. Το σχέδιο περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες: i) Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας, ii) Εισαγωγή, iii) Ανασκόπηση της Βιβλιογραφίας, iv) Στόχος και Μεθοδολογία έρευνας, v) Χρονοδιάγραμμα, και

vi) Βιβλιογραφία. Επισημαίνεται ότι απαιτείται έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας Έρευνας (ΕΗΔΕ) για την διεξαγωγή της έρευνας.

B) Διαδικασία εκπόνησης της ΜΔΕ.

(i) Θεωρητικό υπόβαθρο του θέματος της ΜΔΕ. Μελέτη σε βάθος για το υπό διερεύνηση θέμα και ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετική με το θέμα της εργασίας, προκειμένου να τεκμηριωθεί η αναγκαιότητα και σημαντικότητα της έρευνας.

(ii) Σκοπός, στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα.

(iii) Μεθοδολογία. Σαφή περιγραφή των μεθόδων για την εκπόνηση της ΜΔΕ διπλωματικής εργασίας. (ερευνητικός σχεδιασμός, πλαίσιο διεξαγωγής έρευνας, διαδικασία επιλογής των συμμετεχόντων, των πηγών δεδομένων και μορφή συλλογής των δεδομένων).

iv) Επεξεργασία, ανάλυση των δεδομένων και εξαγωγή αποτελεσμάτων.

v) Συμπεράσματα και επιστημονικές προτάσεις χρήσιμες στον επαγγελματικό τομέα των κλινικών παρεμβάσεων στις εξαρτήσεις. Προοπτικές για μελλοντική έρευνα.

vi) Βιβλιογραφικές αναφορές

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ' αποστάσεως επίβλεψη από τον Καθηγητή ή την Καθηγήτρια		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
		15 ECTS	
<i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>			

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας Ποιοτικά κριτήρια: Α) Πληρότητα και ποιότητα του περιεχομένου της διπλωματικής εργασίας. Β) Επίπεδο κατανόησης του θέματος και αντιστοιχία με τις απαιτήσεις του. Γ) Θέση της διπλωματικής εργασίας σε σχέση με τη διεθνή βιβλιογραφία, Δ) Επιτυχή δημόσια υποστήριξη και εξέταση. Ειδικότερα, η ΜΔΕ θα πρέπει: α) να είναι βιβλιογραφικά τεκμηριωμένη και μεθοδολογικά ακριβής, β) να περιγράφει με σαφήνεια τους στόχους και τα ερευνητικά της ερωτήματα, γ) να διακρίνεται από εκφραστική σαφήνεια και λογική δομή, δ) να παράγει μεθοδολογικά ορθά ερευνητικά ευρήματα και συγκριτικά συμπεράσματα σε σχέση με εκείνα της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, ε) να είναι μια ενδιαφέρουσα μελέτη για την ακαδημαϊκή κοινότητα, με επιστημονικές προτάσεις χρήσιμες στον επαγγελματικό τομέα των κλινικών παρεμβάσεων στις εξαρτήσεις, στ) να παράγει επιστημονική γνώση που θα δημοσιευθεί σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά ή/και θα παρουσιαστεί σε διεθνή και εθνικά επιστημονικά συνέδρια, ζ) να δημιουργήσει επιστημονικές και ερευνητικές προϋποθέσεις για περαιτέρω μελέτη και έρευνα επί του ειδικού θέματος που εξετάζεται. Βαθμολόγηση Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της ΜΔΕ κυμαίνεται από το 01 – 10 και έχει ως εξής: - 10 έως 8.5 (Άριστα) - 07 έως 8.5 (Λίαν Καλώς) - 06: (Μέτρια) <06: (Μη Ικανοποιητική)
--	---

	Η εξέταση είναι επιτυχής εάν ο τελικός βαθμός είναι ίσος ή μεγαλύτερος με πέντε (05).
--	---

(1) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- American Psychological Association (2020). *Publication Manual of the American Psychological Association* (7th Ed.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>
- Creswell, J. (2016). *Η έρευνα στην Εκπαίδευση: Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας* (Χ. Τσορμπατζούδης, επιμ.). ΙΩΝ
- Creswell, J., & Creswell, J. D. (2021). *Σχεδιασμός έρευνας: Προσεγγίσεις Ποιοτικών, Ποσοτικών και Μεικτών Μεθόδων*. (Η. Σαντουρίδης, Τ. Παγγέ, επιστ. επιμ.). ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ.
- Ευδωρίδου, Ε., & Καρακασίδης, Θ. (2018). *Ακαδημαϊκή γραφή* (3η έκδ.). Τζιόλας.
- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία;* (2η έκδ.). Κριτική.
- Λιαγκόρβας, Π., Δερμάτης, Ζ., & Κομνηνός, Δ. (2018). *Μεθοδολογία της Έρευνας και Συγγραφή Επιστημονικών Εργασιών*. Τζιόλας.